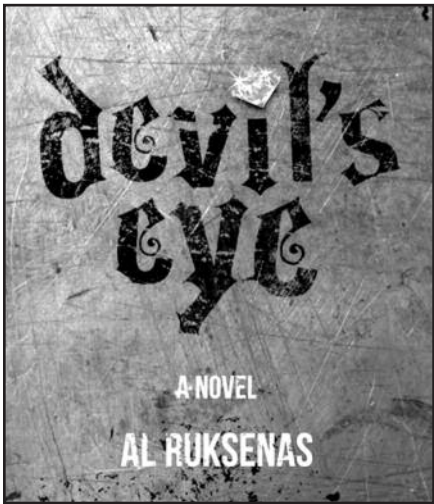

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Cleveland pristatyta nauja Algio Rukšeno knyga „Devil’s Eye” – 4 psl.

- Tema: Kultūrinių mainų kaina
- A. Rukšenas: „Planas tapti rašytoju nebuvo slaptas”
- Šv. Kryžiaus ligoninei – nauja gyvybė
- Skautybės kelias
- „Draugo” lietuviukai
- Čikagoje lankosi kino režisierius A. Barysas
- Mūsų stalui
- Kelionės dienoraštis – Gvatemala
- Naujausios „Draugo” knygynėlio knygos

Valiutų santykis
1 USD — 2.44 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vilniuje pristatytas atnaujintas „Pasaulio lietuvis”

Vilnius (URM info) – Kovo 22 dieną, antradienį, Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje (URM) pristatytas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) leidžiamas atnaujintas lietuvių žurnalas „Pasaulio lietuvis”. Nuo 1963 metų PLB leidžiamo žurnalo „Pasaulio lietuvis” misija – puoselėti lietuvių bendruomeniškumą, pilietiškumą, išlaikyti ir stiprinti užsienio lietuvių ryšius su Lietuva, nušviesti įvairių kartų pasaulio lietuvių ir įvairių lietuvių bendruomenių veiklą.

Kaip žurnalo „Pasaulio lietuvis” pristatyme sakė URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, žiniasklaida yra svarus Lietuvos diasporos bendruomeniškumo ir visuomeniškumo veiksnys. „Lietuviškas spausdintas žodis visada buvo ypatingos svarbos kintamasis sudėtingoje tautinio tapatumo išsaugojimo užsienyje lygtyje, todėl džiaugiamės, kad šiandien galime prisidėti prie naujos ‘Pasaulio lietuvio’ koncepcijos pristatymo”, – sakė A. Daunoravičius.

Vilniuje buvo pristatytas atnaujintas „Pasaulio lietuvis”. Iš kairės: žurnalo leidybos reikalus perimantis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas, PLB atstovė Lietuvoje Vida Bandis ir URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius.

URM nuotrauka

Žurnalo leidybos reikalus perimantis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas sakė, kad atnaujinto leidinio tikslas bus pristatyti neišgalvotą ir neišpūstą

PLB gyvenimą, suteikti galimybę suprasti dažnai iškreiptą pasaulio lietuvių sąvoką ir Globalios Lietuvos kūrimo svarbą. Atnaujintas „Pasaulio lietuvis” bus leidžiamas Lietuvoje.

Pašalintos istoriniam teisingumui trukdžiusios įstatymų spragos

Vilnius (President.lt) – Seimas pritarė Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės siūlymu parengtoms Baudžiamojo kodekso (BK) pataisoms, kuriomis peržiūrėta ir su tarptautinės teisės normomis suderinta nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų samprata, išplėstas asmenų, kurie galės būti traukiami baudžiamojon atsakomybėn už šiuos nusikaltimus, ratas ir jų baudžiamosios atsakomybės ribos.

Prezidentės teigimu, pašalinus įstatymų spragas, paspartės visuomenei ypač svarbių, tokių kaip Sausio 13-osios, Medininkų ir kitų sudė-

tingų bylų tyrimai. Nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus apibrėžus pagal tarptautinės bendruomenės sampratą, baudžiamosios atsakomybės negalės išvengti ne tik tiesiogiai nusikaltimus prieš Lietuvos žmones vykdę asmenys, bet ir tie, kurie, turėdami galią, neužkirto jiems kelio, organizavo ar kurstė tokius nusikaltimus.

Generalinio prokuroro Dariaus Valio sudarytos darbo grupės, kurioje dirbo ir Vilniaus universiteto bei M. Romerio universiteto tarptautinės teisės mokslininkai, parengtos pataisos sudarys galimybes ir pašalins

teisines kliūtis pagal tarptautinės teisės reikalavimus įvertinti mūsų valstybės aneksavimo ir okupacijos laikotarpiu, taip pat – po šalies valstybingumo ir nepriklausomybės atkūrimo sovietinio režimo ir jam tarnavusių struktūrų narių padarytus nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus prieš Lietuvos žmones.

BK pakeitimai turės išimtinę – grįžtamąją galią ir galės būti pritaikyti iki šio įstatymo įsigaliojimo įvykdytiems nusikaltimams, kuriems pagal tarptautinę teisę netaikomi jokie patraukimo baudžiamojon atsakomybėn senaties terminai.

Lietuva tiesiogiai neprisidės prie veiksmų Libijoje

Vilnius (ELTA) – Lietuva palaiko sąjungininkų veiksmus Libijoje, tačiau neplanuoja prisidėti prie karinių veiksmų šioje šalyje, kadangi turi tik labai ribotus gynybos išteklius, – po Vyriausybės posėdžio kovo 23 d. pareiškė Lietuvos premjeras Andrius Kubilius. Vyriausybės vadovo tikinimu, jeigu prireiktų atitinkamos humanitarinės pagalbos, Lietuva yra pasirengusi suteikti paramą, tačiau premjeras pažymi, jog bet kokie kiti šalies gynybos ištekliai yra labai riboti. „Mums labai svarbu, kad būtų išsaugotas ir išlaikomas Jungtinių Tautų mandatas ir kad to mandato įgyvendinime tarptautinė bendruomenė būtų vieninga. Taip pat labai svarbu, kad būtų išsaugota partnerystė ir su Arabų lyga”, – pažymėjo A. Kubilius.

Tuo tarpu užsienio reikalų mi-

Sąjungininkai tęsia puolimą prieš Libiją.

EPA nuotr.

nistras Audronius Ažubalis sakė, jog nors Lietuva ir galėtų prisidėti prie humanitarinės pagalbos teikimo, tačiau ir čia reikalingi labai tikslūs ir apgalvoti sprendimai, kad neatsitiktų panašiai, kaip gamtos jėgų nunio-kotos Japonijos atveju. Užsienio rei-

kalų ministerijos vadovas pabrėžė, jog Lietuva, kaip ir kitos Europos šalys, pritaria tam, kad į problemos sprendimą kiek galima aktyviau įsitrauktų kitos regioninės organizacijos, o su NATO rengiamasi tartis tik humanitarinių veiksmų atveju.

Redakcijos žodis

Širdžiai neįsakysi – sako lietuviai, o jiems, tik kitais žodžiais, skuba antrinti ir kitų tautų atstovai. Todėl būtų sunku ką nors ir bepridurti apie šią savaitę Lietuvos Statistikos departamento paskelbtus duomenis apie praėjusių metų lietuvių tarptautines santuokas. Remiantis šiais duomenimis, 2010 metais šioje srityje rusės buvo nepralenkiamos – šiais metais Rusijos gyventojas į žmonas pasirinko 405 Lietuvos piliečiai, prieš metus tokių santuokų buvo 10 proc. mažiau – 365. Nors lietuvaitės vis dar žiedus dažniau sumaino su vokiečiais, pasak Statistikos departamento, ir čia santuokų su rusais vyrais gausėja – praėjusiais metais už rusų ištėkėjo 215 Lietuvos moterų. Beje, lietuvaitės kur kas didesniais skaičiais, taigi – mieliau, nei lietuviai išteka už užsieniečių. Manau, jog išvadas čia nesunkiai galime pasidaryti ir patys.

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: KULTŪRINIŲ MAINŲ KAINA

JAV kolekcininkas negrąžina kūrinių

MINDAUGAS KLUSAS

Išspūdinga 33 žinomų lietuvių dailininkų darbų paroda Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) rodyta dar praėjusių metų vasarį, tačiau tik dabar menininkai ryžosi viešai prabilti apie įžūlų įvykį – keturių kūrinių vagystę.

Iš pradžių per 100 tapybos, grafikos, skulptūros, akvarelės kūrinių buvo galima pamatyti Washington, DC galerijoje „Alex Gallery“. Vėliau nuspręsta parodą pristatyti Čikagoje, kur įsikūrusi gausi lietuvių bendruomenė. Šiame mieste esančioje Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, paaiškėjo, kad keturi rinkinio darbai pavogti. Jų vertė gali siekti daugiau kaip 10,000 JAV dolerių.

Projektą pasiūlė URM

Proga JAV pristatyti lietuvių meną atsirado, kai Užsienio reikalų ministerija (URM) pasiūlė Lietuvos dailininkų sąjungai (LDS) ir galerijai „Arka“ bendradarbiauti su mūsų kraštui simpatijų neslepiančiu kolekcininku, „Alex Gallery“ vadovu Victor Gaetan. Jis dar 1989 metais savo galerijoje surengė lietuvių fotografų parodą, šios nuotraukos buvo išspausdintos specialiaame Lietuvai skirtame žurnalo „Washington and the World Arts“ numeryje. Praėjus dviem dešimtmečiams V. Gaetan „Arkoje“ pristatė penkių Amerikos tapytojų parodą iš savo galerijos rinkinių. „V. Gaetaną tada sutikome labai pagarbiai ir nuoširdžiai. Jis leidosi į kelionę po lietuvių menininkų dirbtuves, ieškodamas darbų atsakomajai parodai Vašingtone“, – apie pažinties su V. Gaetan pradžia pasakojo „Arkos“ direktorė Dovilė Tomkutė.

Ėmė išsisukinėti

Atsakomasis apsilankymas būtų tapęs gražios draugystės simboliu, tačiau kilo skandalas. „Jau Vašingtone dėl V. Gaetano turėjome nesklandumų, tačiau didžiausias šokas mus ištiko Čikagoje, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Išpakavę iš ‘Alex Gallery’ atvežtus lietuvių darbus, pasigedome keturių kūrinių“, – tikino D. Tomkutė. Trūko Tamaros Janovos skulptūros „Motinos širdis“, Nijolės Šaltenytės ir Nijolės Vilutienės grafikos darbų, Gražinos Vitartaitės drobės. Tada V. Gaetan paprašyta paaiškinti, kur dingio minėti kūriniai. Kolekcininkas ėmė išsisukinėti – esą negalys kalbėti ir viską paaiškinsias vėliau. „Galiausiai jo žmona nusijuokusi pasakė: ‘Jei kas nors jums dingio, kreipkitės į savo draudikus.’ Kol darbai buvo rodomi ‘Alex Gallery’, atsakomybę už juos turėjo prisiimti pati galerija“, – įsitikinusi D. Tomkutė.

Į Čikagą siųsti paruoštus lietuvių darbus priėmė Lietuvos ambasados antrasis sekretorius, jis ir lydėjo kūrinius kelionėje. „Jis pateikė V. Gaetanui dokumentus. Tačiau šis atsisakė pasirašyti ant perduodamų darbų sąrašo ir pareiškė vėliau viską pats suderinsias su ‘Arkos’ galerija“, – keistas aplinkybes prisiminė D. Tomkutė.

Nutilo visam laikui

Kad Washington, DC pasiekė visi lietuvių menininkų darbai, netenka abejoti. Prieš parodą jie buvo įamžinti šia proga išleistame kataloge. Vėliau paroda buvo nufotografuota. Tad vagystės pėdsakai veda tik į V. Gaetan galeriją.

Parodos atidarymas Washington, DC. Ketvirtas iš kairės „Alex Gallery“ vadovas Victor Dovelis Tomkutės asmeninio albumo nuotr.

Tai patvirtina ir jos savininko veiksmai: nuo pat pradžių jis rodė nemažą susidomėjimą vėliau dingusiais darbais, skambino jų autoriams, prašydamas sumažinti kūrinių kainą. „Nė vienas menininkas į derybas nesileido, siūlė amerikiečiui apie tai kalbėtis su ‘Arkos’ galerija“, – teigė jos vadovė. Tuomet V. Gaetan pradėjo rašinėti šmeižikiškus raštus LDS, esą per minėtą JAV peizažistų parodos atidarymą Vilniuje buvo pavogtas jo vynas, suvalgyta duona. „LDS jam atsakė neketinanti nutraukti bendradarbiavimo, tačiau paprašė grąžinti dingusius darbus. Tada V. Gaetanas nutilo visam laikui“, – sakė D. Tomkutė.

Diplomatai žada pasikalbėti

LDS, pastarusi su URM teisininkais, prieš kelias savaites V. Gaetan parašė raštą, kurį jam turėtų įteikti Lietuvos Respublikos ambasada Washington, DC. Ambasados įgaliotasis ministras Rolandas Kačinskas patvirtino, kad prašymą susisiekti su „Alex Gallery“ ir perduoti LDS raštą diplomatai gavo. „Artimiausiu metu ketiname rengti susitikimą su galerijos savininku. Dėl kitų žingsnių sprendime po jo“, – lakoniškai pakomentavo R. Kačinskas.

Kuo pigiau ir paprasčiau

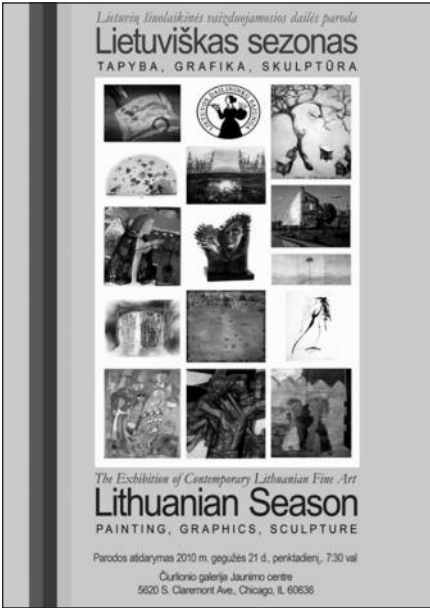
Dėl apverktino kultūros finansavimo Lietuvos menininkai nėra apsaugoti nuo panašių istorijų. Paprastai jų kūriniai į tokias keliones turėtų būti gabenami meno kūriniams pervežti skirtais jūriniais talpintuvais, apdraudžiami visam kelionės laikotarpiui. „Tačiau pinigų kultūrai skiriama vis mažiau, mums nuolat jų stinga. Tad esame verčiami viską daryti kuo pigiau ir paprasčiau. Niekada neturime tiek lėšų, kad viską atliktume tinkamai, kaip daroma civilizuotame pasaulyje. Verčiames per galvą, atiduodame daug energijos, sveikatos, naudojame asmenines pažintis, lėšas, kurias atgauname daug vėliau. Arba išvis jų netenkame. Gaila, bet neretai tokia kaina mes atstovaujame Lietuvai“, – kalbėjo D. Tomkutė.

„Lietuvos žinios“

Mindaugas Klusas – Lietuvos dienraščio „Lietuvos žinios“ žurnalistas, rašantis kultūros temomis.

Į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre iš Washington, DC, atkeliavo ne visi grafikės Nijolės Šaltenytės darbai.

Parodos „Lietuviškas sezonas“ katalogo viršelis.

I

Aukštai aukštai virš Lietuvos plūduriavo skaidrus, beveik permatomas debesėlis. Jis kybojo gerokai aukščiau paprastų kamuolinių ar plunksninių debesų, tad ir įžiūrėti jį galėjo toli gražu ne kiekvienas. Juolab kad ir į dangų spoksoti šiais laikais daugeliui jau darėsi nebeįdomu. O kam? Juk nepalyginti įdomiau stebilytis į televizorių, kompiuterio ekraną ar parduotuvių vitrinas.

Bet nenukrypkime nuo debesėlio. Kas keisčiausia – tas virš Lietuvos kabantis debesis buvo tokios pat formos, kaip ir Lietuva. Širdies formos. Jame tilpo visų Lietuvos žmonių mintys apie Lietuvą. Ne tik dabar gyvenančių, bet ir anksčiau gyvenusių, ją gynusių, kūrusių, svajojusių, laiminusių... Jame buvo įrašytos visos lietuvių liaudies dainos ir sutartinės, mitai ir padavimai, maldos, užkalbėjimai, papročiai ir senieji gydymo būdai. Net ir patys to nežinodami, po šiuo debesėliu gyvenantys žmonės jautėsi gerai, ir jų akys blizgėjo. Iš Lietuvos formos debesies jie sėmėsi stiprybės, o išvažiavę svetur, kur nesiekia protėvių dvasiomis knibždantis debesėlis, pasijusdavo gerokai prasiau. Kartais nė patys nesuvokdavo, kas su jais vyksta. Ir iš kuriems žinoti, kad niekas sapnuose nepripildo tiek galios, kaip tas paslaptingas Lietuvos debesis, kuris naktimis imdavo mirgėti, švytėti ir siųsti jėgos, meilės bei pasitikėjimo spindulius į žemę. Ir tada miegantys žmonės prisimindavo ne tik liaudies dainas, padavimus, bet ir kunigaikščio Gedimino laiškus, tarsi patys

Debesėlis

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS

būtų juos parašę:

„Didžiai prakilniam tėvui viešpačiui Jonui, Romos sosto aukščiausiajam kunigui, Gediminas, lietuvių ir daugelio rusų ir t. t. karalius.

Jau seniai esame girdėję, kad visi krikščionių tikėjimo išpažinėjai turi paklusti tavo valiai bei tėviškai globai ir kad pats katalikų tikėjimas yra tvarkomas Romos bažnyčios rūpesčiu. Tai ir yra priežastis, kad jūsų kilnybei šiuo laišku pareiškiame, jog mūsų pirmtakas karalius Mindaugas su visa savo karalyste buvo atsivertęs į Kristaus tikėjimą, bet dėl brolių teutonų namo magistro daromų žiaurių nuoskaudų ir nesuskaičiuojamų išdavysčių jie visi nuo to tikėjimo atkrito; kaip tik dėl to ir mes, deja, ligi šios dienos esame priversti pasilikti senolių klaidoje. (...)

Šventasis ir garbingasis tėve, mes su krikščionimis kariaujame ne dėl to, kad sunaikintume katalikų tikėjimą, bet kad pasipriešintume mums daromoms skriaudoms kaip tai daro krikščionių karaliai bei valdovai; tai matyti iš to, kad mes pas save turime brolių iš pranciškonų ordino ir iš dominikonų ordino ir jiems davėme visišką laisvę krikštyti, sakyti pamokslus ir atlikinėti ki-

tas šventąsias apeigas.

Apaštališkąją viešpatį aš norėčiau laikyti tėvu, nes jis yra vyresnis už mane, ir kitus tokius asmenis laikysiu tėvais; o tuos, kurie yra vienmečiai su manimi, laikysiu broliais, o kurie jaunesni už mane – sūnumis. Krikščionims leidžiu Dievą garbinti pagal savo papročius, rusams pagal savo apeigas. Lenkams pagal savo papročius, o mes garbiname dievą pagal savo apeigas, ir visi turime vieną Dievą.”

II

Kartais, kai į Lietuvą atslinkdavo sunkūs laikai ir čia gyvenusius žmones kas nors imdavo tremti, žudyti, debesėlis apsiniaukdavo, imdavo kibirkščiuoti ir tada savo naktinę stiprybę siųsdavo kelis kartus stipriau – kad ji pasiektų ir bunkeryje pasislėpusius, ir Sibirian ištremtuosius, ir iš tėvynės į svetimus kraštus pabėgusius.

Tačiau vienas dalykas Lietuvos žmonėms buvo nežinomas. Jie nenučiuokė, kad debesėlis nėra amžinas ir nebus amžinai toks galingas. Tam, kad jis galėtų saugoti Lietuvos žmones, į jį nuolat turi būti siunčiamos šviesios mintys. Lietuvos politikai,

menininkai, visuomenininkai ir žurnalistai turi jį pakrauti gražios Lietuvos vaizdiniais, ir tada visą gautą energiją šimteriopai sustiprinęs jis gražins, taip apsaugodamas širdies formos valstybę ir jos gyventojus.

III

Ir štai kartą atsitiko debesėliui sunkiai suprantamas dalykas. Toks, kokio debesis nesitikėjo.

Kai Lietuva po 50 okupacijos metų galų gale atgavo nepriklausomybę, išvargęs debesėlis šyptelėjo: „Na, dabar tai mane pakraus, galų gale maniškai laisvi.” Bet atsitiko truputį kitaip – iš žemės į debesėlį ėmė skliti neapykanta, vaidai, pagieža. Ir suprato debesėlis, kad jis tuoj tuoj gali ištirpti. Ir tada nei Lietuvoje, nei toliau nuo jos gyvenantiems žmonėms nebeliks jėgų būti šio krašto gyventojais. Tuomet užslinks koks nors stipresnis, žaibuojantis kaimynų debesėlis, o Lietuvoje gyvenusios gentys paprasčiausiai išsiskirstys, išsivaikščios, išgaruos.

Taip niūriai dūmojo sparčiai tirpstantis debesėlis, vis dar tikėdamasis stebuklo. Vildamasis, kad Lietuvoje kas nors dar gali išgirsti jo maldas: „Tik nepadukuokit Lietuvos žemės, nes tai paskutinis siūlas, laikantis jus žmonėmis. Tik neužmirškite Lietuvos dainų, nes tai paskutiniai siūlai, leidžiantys jums neužmiršti protėvių dvasių. Nustokit keikti ir teisti vieni kitus, nes mano pajėgos jau baigiasi. Tuoj tuoj išgaruosiu ir tada jūsų laukia klajoklių kelias. Klajoklių – be tėvynės, be sąžinės ir atminties.”

LAIŠKAI

LIETUVIŲ FONDO RADIJAS?

Nutilus „Margučio II” radijo laidai, trys šimtai ir vienas Čikagos apylinkių lietuviai, sakydami, kad jie buvo tos laidos klausytojai, pasirašė kreipimąsi į Lietuvių Fondo (LF) tarybą („Draugas”, „Nuomonės, komentarai”, 2011 kovo 8 d.), Fondo prašydami „atnaujinti ir įkurti stipresnę radijo stotį, kad [tokią laidą] girdėtų (...) [net ir] gretimose valstijose esantys tautiečiai”. Jų manymu, Fondo gaunamų palūkanų tikrai užtektų šiems pasirašiusių „siekiams ir norams įgyvendinti”.

Kiekvienais metais LF gauna kelis šimtus prašymų, ieškančių paramos visokiems vertingiems „siekiams ir norams įgyvendinti”, bet šis prašymas iš tų prašymų krūvos išsiskiria tuo, kad juo pinigų iš Fondo prašo ne kokia kultūrinė ar visuomeninė organizacija, labdara ar studentas stipendijos, bet – laišku laikraštyje – trys šimtai ir vienas lietuvis.

Aišku, „įkurti stipresnę stotį” reikėtų daug milijonų dolerių ir visokių leidimų, taigi tas prašymas nei Fondui, nei niekam kitam iš mūsų neįgyvendinamas. Tapti radijo stoties, ir dar „stipresnės”, savininku Fondas jokių galimybių neturi. Tačiau, tokią kreipimąsi perskaičius, kyla vienas klausimas ir peršasi vienas pasiūlymas.

Pirmiausia, ar tie, kreipimąsi pasirašę, visi yra LF nariai, ar jie tik nori, kad kieno kito įnašų palūkanos būtų skiriamos jų „siekiams ir norams įgyvendinti”? Būtų įdomu sužinoti, kaip pasirašiusieji iki šiol „lietuvių bendruomene ir [tokia] jos kultūrine veikla” patys rūpinosi.

Antra, ar būtų galima tiems nu-

siminusiems „Margučio II” klausytojams pasiūlyti, kad jie – kaip Amerikoje įprasta – sudėtų, sakykim, po penkis ar dešimtį dolerių kas mėnesį (turtingesni – po daugiau) ir, taip tapdami tos programos dalininkais, tą radijo programą atgaivintų. Jei dar keli doleriai būtų surenkami už pranešimus ir nekrologų skelbimus, gal to užtektų, kad „Margučio feniksas” vėl iš pelenų pakiltų?

Kas metai visokiai kultūrinei veiklai ir bendruomenės rūpesčiams LF išdalija nemažą sumą pinigų. Spėju, kad ir „Margutis” Lietuvių Fondo paramos praeityje buvo susilaukęs. Gaila, kad, matyt, jį nepakanamai rėmė gausūs jo klausytojai ir jis turėjo „išskristi į dausas”.

Matant, kiek visokios paramos iš LF prašoma, jį paremti turėtų ne tik tie trys šimtai ir vienas lietuvis, bet nuolat ir mes visi.

Arvydas Barzdukas
Falls Church, VA

„2 CENTAI” APIE DU LAIŠKUS
REDAKCIJAI

Rašau, atsiliėpdama į Antano Klimo laišką („Draugas”, 2011 m. vasario 24 d.) ir jam atsakantį Vytauto Kamanto dėl Lietuvių Fondo (LF) paramos Draugo fondui (DF). Prieš pradėdant viešas kalbas, dabar madinga atlikti išpažintį apie galimus interesų susikirtimus, tad noriu ir aš skaitytojams iš anksto paviešinti savo „interesus”: daug metų dirbau LF Pelnų skirstymo komisijoje (tad „dalijau” LF pinigus), šiuo metu esu DF direktorė (tad rūpinuosi „Draugo” finansine parama).

A. Klimas savo laiške klausė „kur buvo Lietuvių Fondas, kai

Draugo fondas šaukė SOS?” Klausimas geras, bet su esmine klaidėle – Draugo fondas niekada nesikreipė į LF dėl paramos, kadangi pagal įstatus (ir gal net įstatymus) fondai fondų neremia. Ne Draugo fondas, o „Draugo” laikraštis – taigi leidėjai/administracija, yra pakartotinai prašę LF pagalbos. V. Kamantas savo laiške rašo, kad LF istoriškai yra rėmęs „Draugą”. Tai tikrai yra teisybė, bet, mano asmenine nuomone, parama dažnai buvo, mandagiai tariant, santūri. Ypač atsižvelgiant į „Draugo” finansines reikmes ir jo neeilinę svarbą lietuvių. Tačiau iš patirties žinau, kad LF irgi turi ribotas sumas paskirstyti.

Toliau V. Kamantas paramos reikalą apverčia aukštyn kojomis, keldamas klausimą iš savo perspektyvos: „kodėl DF neparemia ‘Draugo’ didesne suma iš [turimų] 600,000 dol., jei jam taip yra blogai?” Labai geras klausimas. Prisipažinsiu, iš šono žiūrint, Draugo fondo kapitalas gražus. Tačiau, manau, suprantate, kad fondų parama dalijama ne iš kapitalo, bet iš pelno nuo kapitalo. Bent taip turėtų būti.

Ir štai kur yra šuo pakastas. Visi žinome, kas atsitiko su ekonomika per paskutinius penkerius metus – neeikvosiu „Draugo” rašalo tai aiškina. DF išdas neišvengė nuostolių. Ne tik kapitalas nustumo, bet ir nuošimtinis pelnas nuo sumos sumažėjo. O „Draugo” finansiniai nepritekliai didėjo. Ką daryti? Teko imtis labai nemalonios išeities – semti iš kapitalo. Tą darėme ne vieną ir ne du sykius.

Žinokite, kad prieš keletą metų DF kabėjo Damoklo kardas virš galvos. Mes tokiomis didelėmis sumomis kaišiojome „Draugo” finansines

skyles (kaskart pridurdami reikiamus pinigus iš kapitalo), kad apskaičiavome, jog Draugo fondas visiškai ištuštės per 4–5 metus, jei toliau tokiu greičiu aukosime Fondo pinigus. Nesismulkinsiu – galite patys spręsti, kokio didumo sumomis DF rėmė „Draugą”.

Ir paskutinis komentaras: A. Klimas liūdnai samprotauja, kad „matyt, LF vadovai ‘Draugo’ neskaito ir nevertina”. V. Kamantas su teiginiu nesutinka ir net pamini Mariją Remienę ir Saulių Kuprį kaip neabejotinų „Draugo” skaitytojų pavyzdžius. Taip, jie yra gražūs pavyzdžiai, nesiginčysiu. Apie pačios LF vadovybės prenumeratas aš nė kruopos nežinau. Bet galiu tik tiek pasakyti: jeigu mūsų ištikimi skaitytojai pamatytų, kokių mūsų visuomenės grietinėlės pavardžių trūksta „Draugo” prenumeratorių sąrašuose, jie iš kojų iškristų. Ir net ne grietinėlės, bet „sviesto nuo grietinėlės” pavardžių.

Vis dėlto, mano nuomone, ne jie yra „Draugo” ateities užtikrintojai. Patys svarbiausi esate Jūs, mūsų ištikimi skaitytojai, mūsų nuolatiniai prenumeratoriai ir rėmėjai. Prie A. Klimo rūpesčio dėl „Draugo” likimo ir V. Kamanto rūpesčio dėl LF išlaikymo norėčiau pridėti savo „2 centus”. Jei kiekvienas lietuvis, gyvenantis Šiaurės Amerikoje, prenumeruotų „Draugą”, laikraštis pats išsilaikydamas gyvuotų! DF galėtų amžiams užversti savo knygas, LF savo lėšas skirtų kitiems lietuviškiems reikalams. Nereikėtų mums trims rašinėti laiškų redakcijai. Būtų visai neblogai, ar ne?

Su optimizmu
Ona Daugirdienė,
Burr Ridge, IL

TELKINIAI

Cleveland, OH

A. Rukšėnas savo naujos knygos pristatyme sausio 21 d. Lietuvių namuose.

Nauja A. Rukšėno knyga „Velnio akis“

DR. VIKTORAS STANKUS

Autorius, rašytojas, žurnalistas, clevelandietis Algis Rukšėnas lietuviams ir amerikiečiams žinomas kaip pirmos knygos „Day of Shame“ apie lietuvio jūreivio Simo Kudirkos drąsų šuolį į laisvę autorius. Jo antroji knyga „Is That You Laughing, Comrade“ – rusų liaudies juokų, išjuokiančių sovietinę sistemą, rinkinys, sudomino JAV prezidentą Ronald Reagan ir paskatino jį rinkti tokio pobūdžio juokus ir geriau suprasti tą nuožmią santvarką.

Šių metų vasario mėnesį, Lietuvos atgimimo mėnesį, būrys lietuvių ir amerikiečių susirinko į naujos Algio Rukšėno knygos „Devil’s Eye“ („Velnio akis“) pristatymą Cleveland Lietuvių namuose.

Algis taikliai, sklandžiai, su jam būdingu humoru apibūdino knygą, jos siužetą. Knyga parašyta trilerio žanru, norint pagauti šių laikų skaitytojų dėmesį. Autorius sukuria daug intrigu, kuriose sukasi garsaus mėlynos spalvos Vilties deimanto (Hope Diamond) prakeikimo istorija, lemtis, keliaujama į Prancūzijos praeitį ir klausama, kas inutiko garsiajai Marie Antoinette, kuri prarado savo galvą prancūzų revoliucijos metu. Veiksmas prasideda nuo NKVD

malūnsparnio ir jo įgulos žuvimo Egipto tyruose 1958 m. Žūtis, pasirodo, yra susijusi su velnio kultą išpažįstančia sekta, kurios įtaka yra jaučiama ir šiandien ir yra pasiekusi net Kremliaus ir Washington, DC valdžios koridorius. JAV kariuomenės slapto dalinio „Omega“ pulkininkas Christopher Caine privalo tą sąmokslą susekti ir užgniaužti, kad katastrofiška žala neužgriūtų Amerikos.

Atsitiktinai jam į talką stoja dr. Laura Mitchell, kuri pristato Smithsonian Institute atvežtą velnių drožinių parodą, atkeliavusią iš Vilniaus muziejaus Lietuvoje. Jiems padeda Lauros dėdė Jonas, vienas iš paskutinių Lietuvos partizanų, dabar užverbuotų Amerikos valdžios. Ar jie sugebės sustabdyti sąmokslininkus?

Knygą galima įsigyti internete amazon.com arba tinklalapyje www.devilseyethebook.com arba tiesiogiai per „Meridia Publishers“, 29439 Sayle Dr. Willoughby Hills, Ohio 44092.

Viktoras Stankus – gydytojas odontologas, skautas. Kent State University lituanistinės programos rėmimo komiteto pirmininkas, vėliau – vicepirmininkas, JAV LB atstovas prie Ohio tarybos Helsinkio susitarimams remti. Buvęs ALT’o, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas, PLB seimo atstovas.

A. Rukšėnas: „Planas tapti rašytoju nebuvo slaptas“

Nauja Algio Rukšėno knyga „Devil’s Eye“ („Velnio akis“, „Meridia Publishers“, 2010) sujudino Cleveland visuomenę: vyksta ginčai, aptarimai, kyla šimtai klausimų autoriui.

Daugelis mūsų, gyvenančių Cleveland, dažnai kreipiamės į A. Rukšėną. Nepamirštama jo talka šiuo metu jau uždarytai lietuviškai radijo programai „Tėvynės garsai“, kuriai jis talkino daugelį metų.

A. Rukšėną kalbiname jo naujos knygos išleidimo proga.

– Naujasis tavo romanas atskleidžia daugelio metų Amerikos priešų veiklą. Kai tampa neįmanoma nuversti valdžią ginklų pagalba, randamas kitas būdas, pasitelkiama mistika. Legendose aiškinama, kad kadaise žmonių sudarė pusė gerų žmonių ir pusė įvairių būtybių: raganų, vampyrų, velnių. Dabar tų būtybių likę tik 10 procentų. Net šiais moderniais laikais knygų rinkoje pasirodo knygų apie raganas ir kitas būtybes. Kodėl tai tave sudomino? Kodėl tavo romane veikia mistinės būtybės?

– Manau, kad mistinės būtybės žmones domina. Lietuviai per amžius domėjosi mistika, ypač kylančia iš pagoniško tikėjimo ir papročių. Mano romane mistinių būtybių tema tam tikra prasme yra „užkulisyje“. Tai suteikia įkvėpimą veikti pikto sioms įėjoms, kurias sudaro asmenys, tikri žmonės, o ne vaiduokliai, turintys savo mąstymą ir logiką veikti mistinių būtybių savotišku patvirtinimu.

– Ar studijuodamas politinius mokslus ir žurnalistiką turėjai slaptą planą tapti rašytoju?

– Planas nebuvo slaptas – norėjau vienokiu ar kitokiu būdu skelbti apie Lietuvos padėtį platesnei publikai. O tai sėkmingiausiai gali būti padaryta rašant – tiek dokumentiniu, tiek beletristiniu stiliumi. Lietuvos klausimą esu iškėlęs ir vienoje, ir kitoje formoje.

Poezija mane domina, bet į ją reaguojau kaip skaitytojas, o ne kaip dalyvis. Mano lietuvių kalba nėra pakankamai lanksti, kad galėčiau vaizdžiai reikšti savo mintis. Mano pasirinktos temos dažniausiai sukasi apie politiką ir istoriją.

– Kurioje aplinkoje jautiesi savas – lietuviškoje ar amerikietiškoje?

– Tiesą pasakius, jaučiuosi savas ir lietuviškoje, ir amerikietiškoje aplinkoje. Veikiu, dalyvauju abiejose kultūrose, bet, turiu prisipažinti, mąstau anglų kalba. Kada peržengiau ribą nuo nė vieno angliško žodžio nemokėjimo, neatsimenu. Džiaugiuosi, kad gerai kalbu lietuviškai, nors turėčiau turėti tobulesnį lietuviškų žodžių žodyną.

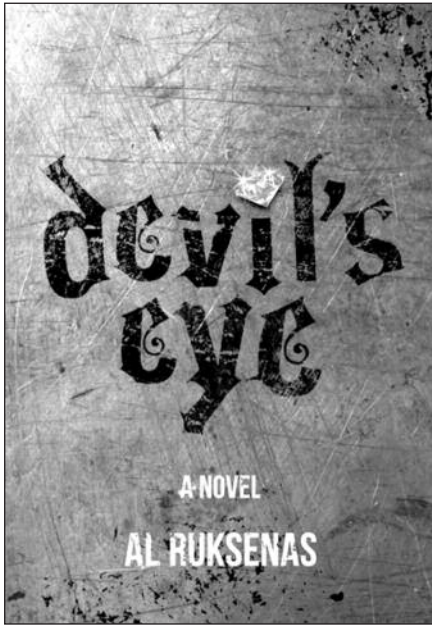
– Labai subtiliai į knygą įpynei lietuviškas problemas. Ar tai darei iš pareigos?

– Tai dariau ne iš pareigos, bet su pasiryžimu ir noru.

– Ar su optimizmu žiūri į Amerikos ateitį?

– Žiūriu optimistiškai. Manau, kad Amerikos žmonės ir politikai tu-

ri labiau reaguoti į tai, kaip piliečiai siekia naudoti Ameriką, kaip tautai, o ne įvairioms „interesų“ grupėms. Mano nuomone, ypatingas pavojus slypi didėjančiame atskirtume tarp viduriniojo luomo ir turtingųjų. Sėkmingos tautos ateitis remiasi stipriu viduriniu luomu. Ten, kur jis dingsta, kyla nerimas, auga skurdas, galų gale, kyla sukilimai ir revoliucijos. Demokratijoje visi turi aktyviai dalyvauti ir rūpintis savo likimu. Jei tas pareigas perleidžiame kitiems, jie veikia savanaudiškai, sumažėjusiais apribojimais ir galų gale tai tampa pavojinga.

Apie autorių

Algis Rukšėnas gimė 1942 m. Kaune. Po Antrojo pasaulinio karo audrų su tėvais atvyko į Cleveland miestą. 1961 m. lankė Šv. Juozapo gimnaziją. 1965 m. bakalauro laipsniu baigė Western Reserve University, 1972 m. politinių mokslų magistro laipsnį gavo iš Illinois State University.

„United Press International“ žurnalistas (1968–1971), dirbo Cleveland miesto savivaldybėje (1973–1977). Nuo 1979 metų ėjo Cuyahoga apskrities komisaro pareigas, vėliau dirbo International Service Center vykdomuoju direktoriumi (1988–2006).

Knygos „Day of Shame“ (David McKay Co. NY, 1973) – apie nelaimingą lietuvio jūrininko Simo Kudirkos bandymą pabėgti iš sovietų laivo į JAV Krantų apsaugos laivą. Knyga ir pasirodžiusi gausi informacija JAV spaudoje padėjo išvaduoti S. Kudirką iš sovietų nelaisvės; „Is That You Laughing, Comrade?“ („Citadel Press“, 1986) – šią sovietinių anekdotų knygą skaitė ir naudojo prezidentas Ronald Reagan; „A Summit Meeting in Hell“ („Posėdis pragare“) – satyrinė pjesė, laimėjusi pirmąją vietą lietuvių teatro festivalyje Čikagoje (1983); A. Rūkšos „Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės, II ir III tomas“ vertimas į anglų kalbą (1981, 1982).

Apdovanojimai. 1973 m. Metų žmogus – Vydūno fondas; 1974 m. Ohio lietuvių gydytojų premija; 1975 m. The Martha Kinney Cooper Ohio Library Assoc.; 1991 m. Cleveland Vietnamo bendruomenės apdovanojimas.

Kalbėjosi Aldona Stempužienė

Šv. Kryžiaus ligoninei – nauja gyvybė

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

54 proc. lotynų amerikiečių, 45 proc. juodaodžių ir tik 1 proc. kitų rasių (įskaitant baltuosius) – tai pirminiai Chicago Lawn apylinkės, kuriai priklauso ir Marquette Park, 2010 metų gyventojų surašymo duomenys. Čia tebestovi Šv. Kryžiaus ligoninė, įsteigta Šv. Kazimiero seselių kongregacijos 1927 metais. 274 lovas talpinančiose patalpose dirba per tūkstantis medicinos darbuotojų ir net 250 gydytojų.

Praeityje jau ne kartą skambėjo pavojaus varpai, kad katalikišką ligoninę gali tekti uždaryti. Tačiau Dievas nusišypsojo – naujose rankose ligoninė tęs savo krikščioniškąją misiją. Tiesa, atsirado vienas kitas lietuvis, šaukiantis „SOS“ – kad būtų galima gelbėti vieną paskutinių lietuviškų židinių šioje apylinkėje, tačiau tikrovė yra ta (nors ir liūdna tai rašyti), kad trispalvė iš šios įstaigos ir beveik iš viso Marquette Park negrįžtamai dinga.

Keičiasi apylinkės gyventojų sudėtis – tai patvirtino ir Šv. Kryžiaus ligoninės viceprezidentas ryšiams su visuomene Dennis Ryan bei Šv. Kazimiero seselių kongregacijos vyriausioji seselė Immacula.

– Gerbiamas Ryan, kodėl buvo nutarta parduoti Šv. Kryžiaus ligoninę?

– Per paskutinį dešimtmetį Šv. Kazimiero vienuolės suprato, kad būtina prisijungti prie didesnio ligoninių tinklo. Tapo nepaprastai sunku „vieniškai stovėti“ sparčiai besikeičiančioje ir ekonominius iššūkius nuolat pateikiančioje šiuolaikinės sveikatos priežiūros aplinkoje.

– Kada pasikeis ligoninės savininkai? Kas jie?

– Numatoma, kad naujieji savininkai perims ligoninės vadovavimą per artimiausius keletą mėnesių. „Vanguard Health Systems“ yra platus ligoninių tinklas su padaliniais Arizona, Illinois, Massachusetts, Michigan ir Texas valstijose. Šiam tinklui Čikagos apylinkėse priklauso MacNeal (Berwyn), Weiss (Čikagos šiaurinėje miesto dalyje), Westlake (Melrose Park) bei West Suburban (Oak Park) ligoninės.

– Ar „Vanguard Health Systems“ pateikė gerą pasiūlymą, norėdamas įsigyti Šv. Kryžiaus ligoninę?

– Jau dešimtmetį Šv. Kryžiaus

ligoninė aptarnauja su ekonominiais iššūkiais susiduriančią bendruomenę. Porą kartų ligoninės uždarymas atrodė neišvengiamas žingsnis. Seselių kazimieriečių sumanaus valdymo, o taip pat reikšmingos Illinois valstijos, federalinės bei filantropinės paramos dėka ligoninė išsilaikė iki šiol. Turint galvoje mažėjantį Šv. Kazimiero vienuolių skaičių ir jų pajėgumą, pasikeitimai turėjo įvykti. „Vanguard Health Systems“ toliau teiks taip reikalingas medicinos paslaugas, investuos milijonus dolerių į pačias svarbiausias sritis bei išlaikys senas katalikiškas sveikatos priežiūros vertybes. Visa tai – Motinos Marijos Kaupaitės tradicijų tęsinys.

– Gal buvo daugiau negu vienas pirkėjas?

– Ieškojome įvairių partnerių, ypač tarp kitų katalikiškų ligoninių bei jų tinklų. Deja, niekas nesusidomėjo Šv. Kryžiaus ligoninės pacientų profiliu. Vienintelis realus pasiūlymas atėjo iš „Vanguard Health Systems“.

– Ar galite atskleisti pardavimo kainą?

– Pardavimo sąlygos jau patvirtintos tiek Šv. Kazimiero seselių, tiek Šv. Kryžiaus ligoninės tarybos narių. Jas gali patikrinti Čikagos arkivyskupija ir Illinois valstija. Visos detalės kol kas visuomenei neatskleidžiamos.

– Kodėl, Jūsų manymu, Šv. Kryžiaus ligoninė ištiko kitoks likimas, nei kitą taip pat pietvakariuose (Evergreen Park) esančią, taip pat katalikišką, taip pat 80 metų dirbančią Little Company of Mary ligoninę? Pastaroji iki šiol sėkmingai klesti...

– Atsakymas paprastas – Šv. Kryžiaus ligoninė aptarnauja daugiau finansinių problemų turinčią bendruomenę negu daugelis kitų ligoninių, tarp jų ir Jūsų minėta Evergreen Park. Ko gero, mūsų apylinkė yra tarp labiausiai nukentėjusių Čikagoje dėl aibės priežasčių – tarp jų pasukų neišdavimo, bankų nusavintų namų skaičiaus, nedarbo, didelio skaičiaus neapdraustų ar nedidele suma apdraustų gyventojų, visuomenės nesaugumo, sveikatos priežiūros paslaugų stokos. Įvairūs Illinois, federalinės, apskrities valdžios bei miesto sveikatos srities žinovai yra išsakę nuostabą, jog Šv. Kryžiaus ligoninė sugebėjo taip ilgai savarankiškai išsilaikyti.

Šv. Kazimiero seselių kongregacijos vyriausioji seselė Immacula Wendt, SSC, Šv. Kryžiaus ligoninės viceprezidentas ryšiams su visuomene Dennis Ryan ir Šv. Kryžiaus ligoninės viceprezidentė misinėms paslaugoms seselė Juline Revas, SSC.

– Prieš porą metų 16-tosios Čikagos apygardos atstovė senatorė Jacqueline Y. Collins svariai padėjo Šv. Kryžiaus ir kitoms ekonominių rūpesčių prislėgtoms ligoninėms, parūpindama milijonų dolerių valdžios paramą. Jei „Vanguard“ yra pelno siekianti organizacija, ar bus privaloma sugrąžinti anksčiau gautus pinigus?

– Senatorė Collins bei kiti išrinkti vadovai parūpino valstijos dotacijas, kad Šv. Kryžiaus ir kitos su ekonominiais sunkumais susiduriančios ligoninės galėtų ir toliau užtikrinti kokybišką sveikatos priežiūrą. Per 30 proc. visų pacientų, kurie patenka į Šv. Kryžiaus greitosios pagalbos skyrių („emergency room“), yra nepajėgūs atsilyginti už medicininės paslaugas. Kadangi Šv. Kryžius yra vienintelė ligoninė dideliame ir tirštai apgyventame rajone, daug teikiamų neatlyginamų paslaugų stipriai atsiliepia rimtai sergantiems pacientams. Mūsų ligoninė kasdien sulaukia daugiau greitosios pagalbos iškvietimų negu bet kuri kita šios valstijos ligoninė (įskaitant ir Cook County Stroger ligoninę). Illinois bei federalinės valdžios ar privačių šaltinių parama visada panaudojama tiems, kam ji yra reikalinga. Tai buvo ir tebėra mūsų misija. Apart senatorės Collins bei kitų įstatymų leidėjų sunkiai iškovotos valdžios paramos, pačios seselės kazimierietės taip pat prisidėjo iš savo pensinių fondų, o ligoninės vadovybė, kai nebuvo kito finansavimo šaltinio, susimažino algas, kad galėtų toliau

teikti reikalingas paslaugas.

– Ar Šv. Kryžiaus ligoninė tebeturi lietuviškai kalbančių gydytojų bei tarnautojų?

– Taip, šiuo metu mūsų ligoninėje dirba keturi lietuviškai kalbantys gydytojai: dermatologas Kastytis Jucas, ortopedas Ignas Labanauskas, kardiologas Vidas Nemickas ir oftalmologas Linas Sidrys. Ligoninė tebeaptarnauja daugelį lietuvių, taip pat teikia vertėjavimo paslaugas.

– Kokia bus Šv. Kryžiaus ligoninės ateitis?

– Šv. Kazimiero seselės kartu su „Vanguard Health Systems“ pasirūpins, kad katalikiškos bendruomenės ligoninė ir ateityje teiktų bei tobulintų medicinos paslaugas, o tuo pačiu pasinaudotų buvimo didesniame sveikatos priežiūros tinkle privalumais. Visų pirma, tai reikštų didesnių investicijų tikimybę.

– Gerbiama sesele Immacula, ar galėtumėte prisiminti Šv. Kryžiaus ligoninės praeitį ir jos sąsajas su Šv. Kazimiero seselių kongregacija?

– Ryšiai siekia 1920-ųjų pabaigą, kai kardinolas Mundelein pakvietė mūsų pagarbintą steigėją Motiną Mariją Kaupaitę pastatyti ligoninę Čikagos pietvakarinėje dalyje. Taip ir atsirado Šv. Kryžiaus ligoninė, kurios tikslas buvo gydyti ir suteikti labdaringą priežiūrą.

Nukelta į 11 psl.

Šv. Kryžiaus darbuotojai rūpinasi lietuviais pacientais.

Ted Lally nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Čia – tikra skautų Kaziuko mugė!

Džiugu, kad skautai ir vėl sužydėjo, išaugo skautiškas būrys.

Nijolės Nausėdienės nuotraukos

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Jau taip susiklostė, kad su skautiška Kaziuko muge atsiveria gamtos vartai į pavasarį! Po ilgos žiemos ateina lyg ir netikras pavasaris, bet gamtos nubudimo jau nesustabdysi. Su pražystančiomis gėlėmis, su bundančiais medžiais, vis dažniau pasirodanti saule, su sugrįžtančiais paukščiais belieka tik nusišypsoti ir garsiai sušukti: „Su pavasariu!“, o skautiškai – „Gero vėjo!“

Šimet skautiška Kaziuko mugė, vykusį Pasaulio lietuvių centre, Lemont, buvo ypatinga. O ypatinga tuo, kad ji, kaip niekada, buvo nepaprastai didelė. Gal ne pati didžiausia, nes skautijos žydėjimo metais visas Jaunimo centras šurmuliudavo. Tais laikais vien tik skautai prekavo savomis pagamintomis prekėmis, o prekystalių stalai tiesiog lūžo nuo jų gausumo. Džiugu, kad skautai ir vėl sužydėjo, išaugo skautiškas būrys, kuris, pasak filisterės Taiydos Chiapetos, šiuo metu apjungia arti 500 skautų. Tai gražus skaičius. Tiesiog yra Dievo palaima, kad Lemont turime naują Jaunimo salę, kurioje visi gali sutilpti.

Ryte, dar prieš 9 valandą, atvažiavusi, vos radau vietą pastatyti automobiliui. Net pagalvojau, gal kiti čia jau iš vakaro užsiėmė vietas? Vėliau atvažiavusieji turėjo daug vargo su automobilių pastatymu, bet nė vienas dėl to nepykė.

Pats Kaziuko mugės atidarymas turėjo prasidėti 10 val. ryto, tačiau salė dar prieš tai buvo pasiruošusi pirkėjus priimti – kiekvieno tunto skautininkai su vadovais budėjo savo vietose. O salės vidurį užpildė įvairūs prekybininkai su savomis prekėmis. Reikia tikėti, kad tokia gausi skautiška organizacija kitiems metams pati daugiau padirbės, prigamins savo pačių medžio drožinių, pintų krepšelių, šaukštų, puodų ir savomis prekėmis užpildys visą salę. Koridoriuje skautininkai išsidėliojo stalus su greitu maistu, gėrimais troškuliui numalšinti. Tad kaip ten bebūtų, visur jautėsi skautiška dvasia, visur šmėravo uniformuoti skautininkai, ir aiškiai matėsi, kad čia – skautų šventė, tikra skautiška mugė!

Kaziuko mugę atidarė Akademinio skautų sąjūdžio (ASS) filisterė T. Chiapetta. Pirmiausia ji pristatė ASS filisterį, vyr. jūrų skautininką dr. Algį Paulių ir jūrų vyr. skautininkę Viją Paulienę, kuri „Nerijos“ jūrų skaučių tuntininkė išbuvo arti 10 metų. T. Chiapet ta pasidžiaugė, kad Lietuvos skautų organizacija jau gyvuoja 90 metų, o jūrų skautės švenčia 75-tąjį gimtadienį („Nerijos“ tuntas kovo 18-tą dieną atšventė savo 40 metų gyvavimo sukaktį). Tad dėl tokių garbingų skautiškų sukakčių tris kartus buvo sušukta „Valio!“

Mugės atidarymo kaspina perkirpo dr. A. Paulius ir V. Paulienė. Prie savo tunto išsirikiavę skautai buvo pagerbti ir pasveikinti T. Chiapetos, dr. A. Pauliaus ir V. Paulienės, o kiekvienas tuntas į jų pasveikinimus atsakė savo tunto šūkiu. „Ne-

rijos“ jūrų skaučių, vadovaujamų vyr. skautininkės filisterės Lauros Lapinskienės, ir „Lituanicos“, vadovaujamos vyr. skautininko filisterio Gintaro Aukštuolio, tundai savo skaičiumi yra patys didžiausi.

Po oficialaus tuntų pasveikinimo vadovai visą skautų Kaziuko mugę perdavė į pačių skautininkų rankas.

Pažvelgus į visą mugę, galėjai tik pasigėrėti visų įdėtu darbu, gražiais dirbiniais. Čia buvo visko: medžio ir metalo dirbinių, įvairiausių papuošalų, mezginių, verbų, knygų ir, aišku, riestainių. Kaip namo iš mugės grįši be jų? Juos pačių iškeptus paravinėjo vyriausi skautininkai: Jolanda Kerelienė, filisterė Vilija Kereitytė, filisteris Jonas Variakojis, skautijai savo gyvenimą pašventęs filisteris Antanas Paužuolis ir kt., o vyr. skautininkės Vanda Aleknienė, Irena Putrienė pagal seną tradiciją lankytojams siūlė savo pagamintus sūrius. „Dubysos“ draugovės skautukės lankytojams siūlė savo pagamintas muilo figūreles.

Filisteris Antanas Paužuolis.

Pačiame salės gale buvo įrengtas skautiškų žaidimų kampelis, loterija. Tad čia daugiausia sukosi patys mažiausieji. Fondo salėje mugės lankytojai galėjo skaniai papietauti, atsigerti. Bočių menėje taip pat galima buvo pavalgyti, 10 proc. savo pelno jie skyrė skautų organizacijai.

Pačių lankytojų mugėje buvo tiek daug, kad visos salės ir koridoriai buvo pilni žmonių.

Šioje skautiškoje Kaziuko mugėje pasigedau tik kavinių su saldumynais. Tikėjau, kad iš taip išaugusio didelio skautų būrio vėl atsiras mamų, kurios prikeps tortų ir saldumynų, o lankytojai galės jais pasigardžiuoti ir namo parsinešti. Prisimenu, kaip anksčiau per skautų muges visur sukinėjosi skautų tėveliai, o visas maistas, saldumynai buvo pačių tėvelių paruošti. Tikėkimės, kad ateityje tai ir vėl sugrįš, o dabar reikia tik pasidžiaugti, kad skautų organizacija gausėja, kad ji gyvuoja, vadovaudamasi šūkiu: „Dievui ir Tėvynei!“ ir savo gerais darbais toliau eina skautišku keliu.

Net nepastebėjome, kaip ateis vasara, ir skautai, lyg gražiausi žiedai išsiskleis po skautišką Rako stovyklą. Visai skautiškai šeimai palinkime „Gero vėjo!“

Nijolė Nausėdienė – „Draugo“ bendradarbis.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Maironio lituanistinės mokyklos, Lemont, 6 A klasės mokiniai (nuotraukoje su mokytoja Reda Dinsmoniene) – kūrybingi vaikai. Neseniai jie atsiuntė redakcijai savo kūrybos eilėraštnukus, kuriuos ir siūlome skaitytojams.

6A kl. archyvo nuotr. nuotr.

Svečiuose – Maironio lituanistinės mokyklos (Lemont) šeštakai

Mano šuniukas	Voverės
Keletą dienų prieš Kalėdas Mums buvo didelė staigmena. Atsirado linksma, netikėta, Ankstyva dovana.	Man patinka voverės Jų pūstos, gražios uodegos. Sėdi, kremta riešutus Striksi medžiuose gražiai. Jos be rūpesčių gyvena Linksmi būriais straksėdamos Žemėn sėklas slėpdamos.
Iėjome pro duris Ir pajutome kažką keisto. Mačiau ant grindų Bliudelį su maistu.	Marius Mereckis
Nors aš jo dar nemačiau, Aš prie kojos pajutau, Kad šuniukas prie manęs atbėgo. Tuo pat mes ji labai pamilom.	*** Mano šuniukai buvo mažiukai Bėgo ir žaidė su visais vaikais. Mano šuniukai gyveno ir augo, Žaidė ir mokėsi būti gerai.
Dešra	Mano šuniukai užaugo, išmoko Būti protingais, meiliais ir gerai. Kai supyksta jie tuoj kanda Tad reikia elgtis atsargiai.
Aš dešra, Lietuviška dešra. Skani... Guliu prie kugelio Riebi...	Karolina Ūsavičiūtė
Ant lėkštės Didžiausia dešra Plonas korpusas, Stora...	*** Kai ateina žiema Ir pradeda snigti. Aš atsisėdu lovoj Ir negaliu užmigti. Noriu čiuožti nuo kalno Ir triukus išdarinėti...
Ar ilga Ar plona, Visi žiūri į mane...	Maya Chiapetta Danielius Kwiatkowski

Jauni lietuviai (iš kairės): Aleksas Kubilius, Gintarė Daulytė ir Daina Polikaitytė dalyvavo 11-oje apygardinėje tikslųjų mokslų mugėje (Illinois Region 11 Science Fair) kovo 11 d., Joliet, ir iškovojo teisę dalyvauti valstybinėje tikslųjų mokslų mugėje (Illinois Junior Academy of Science State Fair), kuri š. m. gegužės 6–7 dienomis vyks University of Illinois Champaign, Urbana.

Audros Kubiliūtės-Daulienės nuotr.

„Kova Los Angeles mieste“ – filmo įvertinimas

GYTIS MARIJONAS IR ANDRIUS ROMUALDAS KRIAUCIŪNAI

Neseniai su tėvu važiuojome į kino teatrą. Žiūrėjome kino filmą „Kova Los Angeles mieste“ („Battle: Los Angeles“). Pateikiame savo įvertinimus.

Apie ką šis filmas?

GMK: Filmą yra apie tai, kaip ateiviai puola pasaulio žmones. Nors puolimas yra prieš visą pasaulį, pagrindinis veiksmas vyksta Los Angeles mieste. Kiti miestai tik trumpai parodomi, kai žmonės filme žiūri žinias.

ARK: Ateiviai yra labai stiprūs ir blogi. Atrodo tarsi jie būtų robotai, nes jų kūne daug metalo, o prie jų rankų yra pridėti šautuvai, kurie šauda ugnies kulkomis. Ateivių erdvėlaiviai primena meteoritus, todėl mokslininkai iš pradžių nesuprato, kad vyksta puolimas.

JAV kareiviai iš pradžių galvojo,

vykimą – atrodė, kad viskas tikrai vyksta mūsų gyvenime. Taip pat patiko, kad filme vaizduojami tarsi tikri įvykiai.

ARK: Man labai patiko pabaiga. Kareiviams buvo liepta pailsėti ir pavalgyti. Tačiau vietoj to, jie iš karto pradėjo rūpintis kulkomis ir grįžo į mūšį. Tai rodo kareivių drąsą ir pasiaukojimą savo šaliai.

Kas nepatiko?

ARK: Man viskas patiko. Nors buvo keiksmažodžių, aš manau, kad kareiviai taip kalba, ir tai yra dalis kariuomenės realybės.

GMK: Man nepatiko pats filmo turinys. Mintis, kad ateiviai puola pasaulį, nėra nauja. Taip pat pati vaidyba nebuvo ypatingai gera.

Kam tiktų žiūrėti filmą?

GMK: Kadangi buvo daug ne gražių, netinkamų žodžių ir žiaurių scenų, filmas vaikams netinka. Geriausia, kad filmą žiūrėtų jaunimas

kad ateiviai neturi lėktuvų. Deja, greitai pamatė, kad jie turi skraidančių puolimo priemonių.

GMK: Dar buvo įdomu tai, kad ateiviai norėjo pasisavinti žemės vandenį, mat jų erdvėlaivių kuru buvo paprastas vanduo.

Kareivių uždavinys – išgelbėti grupę civilių iš policijos būstinės. Nuo tos akimirkos prasideda įdomumas.

Ar filme vaidina žinomi aktoriai?

ARK: Man nei vienas aktorius nebuvo žinomas, išskyrus vieną, kurį mačiau seriale „The Mentalist“.

GMK: Pagrindinį vaidmenį atlieka Aaron Eckhart, kuris vaidino filme „Erin Brockovich“ ir „The Dark Night“. Filme taip pat vaidino aktoriai Ramon Rodriguez, Jim Parack, Will Rothhaar, Cory Hardrict ir Gino Pes.

Kas labiausiai patiko?

GMK: Man labiausiai patiko visas veiksmas. Buvo daug šaudymo. Patiko kaip į filmą įjungė žinių rodydą per televiziją apie ateivių at-

nuo 14 metų ir vyresni.

Žmonėms, kuriems patinka fantastiniai filmai arba filmai apie karą, taip pat patiktų šis filmas. Vyresniems nei 55–60 metų žmonėms filmas nepatiktų.

ARK: Filmą gavo PG–13 įvertinimą. Tad filmas labiausiai ir tinka jaunimui nuo 13 metų. Gal tinka kai kuriems nuo 12.5 metų, tokiems kaip aš. Filmą taip pat patiks tiems, kurie mėgsta kovinius filmus ir tiems, kurie mėgsta filmus apie kariuomenę.

Manau, kad žmonėms, vyresniems nei 45-ųjų, filmas gali nepatikti. Seneliai neturėtų eiti į šį filmą su anūkais.

Ar verta eiti į kino teatrą, ar palaukti kol bus galima filmą išsinuomoti?

ARK: Aš manau, kad verta eiti į kino teatrą. Ten didesnis ekranas, geriau viskas matosi. Filmo neverta pirkti, nes, pažiūrėjęs vieną kartą, vargu dar kartą norėsi matyti. Iš 10 balų aš duočiau 8.5.

GMK: Iš tikrųjų galima ir žiūrėti kino teatre ir nuomotis. Nėra blogas filmas. Mano vertinimas: iš 10 balų – 8 balai.

Savo filmuose noriu išsakyti meilę tėvynei

LAIMA APANAČIČIENĖ

2011 metų kovą režisierius Arvydas Barysas su filmų kūrimo bendrovės asistente Aušra Gibiežiene, „apsiginklavę“ filmavimo įranga vėl atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas. Nuo 2005 m. režisieriaus A. Baryso puoselėjama kinematografinė tema „Žymiausi pasaulio lietuviai“. Filmuota Lietuvoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, vėliau ir kitose pasaulio šalyse. Sukaupta daug foto ir vaizdo archyvinės medžiagos, kuri pamažu virsta į trumpų dokumentinių filmų seriją. Ši kelionė į JAV, kuri šį kartą prasidėjo nuo San Francisco – jau trečioji. Gludinami kuriamo filmo apie lietuvius kampai, filmuojami dar nebaigti filmuoti kadrai. Šalia darbo režisierius dalyvavo ir Vakarų pakrantės lietuvių renginiuose, pristatė naujausius savo filmus.

Režisierius Arvydas Barysas.
A. Baryso asmeninio albumo nuotr.

Kovo 22 d. iš Los Angeles režisierius ir jo asistentė atskrido į Čikagą. Jo susitikimas kovo 23 d. vyko vyresniųjų klube „Seklyčia“. Numatomai režisieriaus susitikimai su žiūrovais ir klausytojais Čikagos lituanistinėje mokykloje (kovo 26 d. 12 val. p. p.), Jaunimo centro kavinėje (kovo 27 d. 12 val. p. p.) ir Pasaulio lietuvių centro, Lemont, skaitykloje (kovo 30 d. 1 val. p. p.). Po susitikimų su čikagiečiais režisierius balandžio 1–4 dienomis vyks į Cleveland, OH.

Ne pirmą kartą atvykstantis į Čikagą režisierius ir susitikimus su žiūrovais neateina tuščiomis. Ką šį kartą pamatys filmų mėgėjai? Naujausias A. Baryso filmas „Palanga. 7 bangos“ (21 min. 2010), kurį režisierius ruošiasi parodyti Čikagos žiūrovams, tai filmas, kaip byloja ir pats pavadinimas, apie Palangą. Septynios Baltijos jūros bangos veržiasi į Palangos krantą ir skiria istorinius laikotarpius bei pasakojimo temas.

Priešistorinė Baltija, gamtatiški žemaičių ir kuršių papročiai, grafų Tiškevičių epocha, Naujieji laikai, gintaro stebuklinga magija, gamtos ir architektūros estetika, pulsuojianti metų laikų kaita ir miesto įvairovė – tai dalykai ir vertybės, kurias režisierius ir operatorius A. Barysas susižavėjęs stebėjo daugelį metų bei sudėjo į šį filmą.

„Aš esu gamtos vaikas. Mane žavi Lietuvos kraštovaizdis, istorija,

etnografija. Savo filmuose noriu išsakyti meilę tėvynei, garsinti ją užsienyje“, – prisipažįsta Kaunodiena. It žurnalistei Rūtai Kanopkaitei kino režisierius, scenaristas, operatorius ir prodiuseris viename asmenyje.

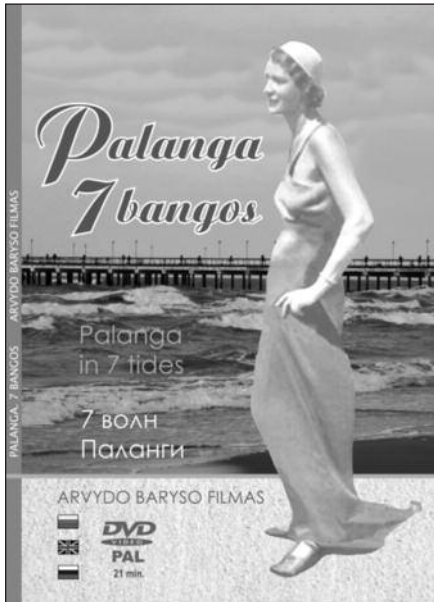
Kitas filmas, kurį režisierius ruošiasi parodyti Čikagoje – „Kuršių nerija. Thomas Mannas: mano vasarnamis“ (trukmė – 18 min.). Šis Th. Manno pagerbimui ir Nidos gamtos grožiui įamžinti 2009 m. sukurtas A. Baryso filmas rodytas 51-ame tarptautiniame kino festivalyje „Šiaurės filmų dienos Liubeke“.

Filmas atkuria Th. Manno biografijos akimirkas, perteikia senovinius ir dabartinius Kuršių nerijos gamtos vaizdus. Kuriant filmą režisierius naudojo senos kino kronikos, fotodokumentų archyvais iš prieškarinio Kuršių nerijos gyvenimo.

Filmo apie nuostabią Kuršių neriją tekstas – tai pranešimas, kurį Th. Mannas skaitė 1931 m. gruodžio 1 d. Rotary klubo susirinkime Muenchen (Vokietija). Filmo nuotaiką geriausiai atspindi paties Th. Manno išsakyti žodžiai: „Mano žodžiai neįstengs jums kaip reikiant perteikti šio kraštovaizdžio savito primityvumo ir didingo grožio. Norėčiau liudininku pasitelkti Vilhelm Humbolt, kuris ten lankėsi ir taip susižavėjo Nida, kad jo žodžiais tariant, žmogui būtinai reikia pamatyti Kuršių neriją, lygiai kaip Italiją ar Ispaniją.“

Th. Manno dienoraščio puslapis filme skaito rašytojo vaikaitis Frid Mannas.

1992 m. A. Barysas įsteigė filmų gamybos bendrovę. Yra sukūręs apie penkiasdešimt filmų. Režisierius kuria ir užsakomuosius filmus, kurie, kūrėjo žodžiais: „tampa lėšų šaltiniu sukurti toms juostoms, kurios labai artimos mano širdžiai – apie Lietuvą, jos gamtą, istoriją. Taip gimė filmai ‘Neringos grožybės’, ‘Kuršių nerija’, ‘Lietuviškas kalendorius’, ‘Baltijos gintaras’, ‘Kaunas – santakos miestas’, ‘Tarp aštuonių vėjų’, ‘Įsimylėję Lietuvą’“. Ne vieną šių filmų yra matęs ir Čikagos žiūrovas. Susitikimų lankytojai taip pat žino, kad režisierius yra ir puikus dainininkas, gerai groja gitara (yra baigęs Juozo Tallat-Kelpšos aukštesniąją muzikos mokyklos gitaros klasę). Kviečiame susitikti su A. Barysu ir pasižiūrėti jo naujausių filmų, kartu padainuoti.

Ievos Vanagaitytės-Janukėnienės darbų paroda

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York maloniai kviečia į Ievos Vanagaitytės-Janukėnienės (1914. 04. 14 – 2011. 01. 25) tapybos darbų parodą „Leiskit į Tėvynę...“, kurios atidarymas vyks 2011 m. balandžio 6 d., trečiadienį, nuo 6 val. v. iki 8 val. v. LR generaliniame konsulate (420 Fifth Ave., 3rd Floor, New York, NY 10018). Apie dalyvavimą prašoma pranešti el. paštu ny@urm.lt arba tel. 212-354-7840.

Ieva Vanagaitytė-Janukėnienė gimė 1914 m. balandžio 14 d., Tilžėje, užaugo Klaipėdoje.

Kaip ir dauguma karo pabėgėlių, Ieva Vanagaitytė-Janukėnienė karo metu pasitraukė į Vokietiją ir 1949 m. atvyko į Boston su pirmuoju vyru Mečiu Kavaliausku ir dukra Maryte. Tapyti pradėjo 1964-aisiais. Ji mokėsi Museum of Fine Arts, Boston. Lankė privačias dailės pamokas pas menininkę Gemą Duobaite-Phillips. Ieva Vanagaitytė-Janukėnienė surengė keletą parodų Cambridget, MA, New York ir New Mexico. I. Vanagaitytės-Janukėnienės tapyboje skleidžiasi trapus moteriškumas, vyrauja šilti potėpiai, gėlių, gamtos, pasakų motyvai.

1998 m. Ieva Vanagaitytė-Janukėnienė persikėlė į Southampton, NY, kur gyveno netoli dukters Marytės ir žento. Mirė 2011 m. sausio 25 d., sulaukusi 96 metų. Urna su velionės palaikais bus palaidota Bitėnuose šalia savo tėvų, kur ilsisi tokie garsūs lietuviai kaip Vydūnas ir kiti.

I. Vanagaitytės-Janukėnienės tėvas Jonas Vanagaitis buvo žymus Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjas, laikraštininkas. 1904–1905 m. revoliucinio sąjūdžio metu Lietuvoje, J. Vanagaitis padėjo gabenti per sieną lietuviškus atsisaukimus ir ginklus, tuo metu buvo Seimo dalyvis. 1911–1913 m. turėjo išeivių biurą ir padėdavo išvykti iš Lietuvos, patekti į Lietuvą be paso. J. Vanagaitis veikė

daugelyje Mažosios Lietuvos draugijų – „Ažuole“, „Aušroje“, „Žiede“, „Spindulyje“. Labiau pasireiškė „Birutės“ draugijoje, buvo redaktorius. 1918 m. lapkričio 8 d. tapo Prūsų Lietuvių tautinės tarybos nariu. Taryba tuojau pareikalavo Mažajai Lietuvai apsisprendimo teisės. Po kelerių metų tapo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo komiteto nariu, buvo jo sekretoriumi. Veikdamas komitete, ruošė dirvą Klaipėdos sukilimui. 1923 m. atgavus Klaipėdos kraštą, J. Vanagaitis dalyvavo Šaulių sąjungos ir kitų organizacijų veikloje. Buvo oficialus „Draugo“ redaktorius Bitėnuose; taip pat redagavo „Birutę“ (Klaipėdoje), mėnraštį „Allgemeine Litauische Rundschau“, „Sūkuri“. Rašė „Trimite“ apie Klaipėdos sukilimą. J. Vanagaitis mirė Kassel, Vokietijoje 1946 m. Daug vėliau, jo palaikai buvo perlaidoti Bitėnuose.

LR generalinio konsulato
New York info

Lietuva garbės viešnios teisėmis dalyvaus Bolonijos vaikų knygų mugėje

Lietuva garbės viešnios teisėmis dalyvaus kovo 28–31 dienomis vykstančioje 48-ojoje Bolonijos vaikų knygų mugėje, kurioje lietuvių iliustruotojų darbai bus pristatyti trijose parodose.

Pasak kultūros ministro Arūno Gelūno, kuris yra dirbęs šio projekto darbo grupėje, tai yra puiki proga pristatyti Lietuvos kūrėjų darbus užsienyje.

„Noriu pasakyti, kad ministerija ir aš asmeniškai didžiuojamės šia iniciatyva. Yra visos prielaidos galvoti, kad būdama viešnia Lietuva labai tinkamai pristatys kultūrą ir neš geidžiamo pristatyti įvaizdžio dalį“, – per spaudos konferenciją tvirtino kultūros ministras.

Bolonijos vaikų knygų mugėje Lietuva pristatys „Iliustrarium’ą“, apimančį geriausius šalies vaikų knygų dailininkus, iliustracijų rinkinį ir dailininkų knygas. Šį projektą sudaro trys parodos, jose bus pristatyta per 200 Lietuvoje išleistų vaikams skirtų knygų, vyks kūrybinė studija „Tu gali sukurti knygą“.

Pagrindinės iliustruotojų parodos katalogo sudarytojos Jolitos Liškevičienės teigimu, viena parodų pristatys trijų kartų iliustruotojus-

dailininkus.

Antrojoje parodoje bus pristatytos sovietinių laikų iliustracijos, nuo 1945 iki 1990 metų. Jose, anot Jolitos Liškevičienės, matyti, kaip tais laikais per iliustraciją į Lietuvos meną „prasiskverbė visos modernizmo bangos“. Galiausiai trečiojoje parodoje bus pristatyti jaunų, prieš metus ar dvejus mokslus baigusių, iliustruotojų darbai.

Lietuvių literatūrą vaikams bei dailininkų darbus vaikų literatūroje taip pat pristatys išleisti katalogai.

Tarptautinė Bolonijos vaikų knygų mugė, pasak pranešimo, yra svarbiausias tarptautinis renginys, skirtas vaikų literatūros leidybai ir su ja susijusioms kūrybinėms industrijoms. Mugė rengiama nuo 1963 metų. 2010-aisiais joje dalyvavo apie 5,000 srities profesionalų.

Kiekvienais metais viena pasaulio šalis mugėje dalyvauja garbės viešnios teisėmis. Mugės organizatoriai jai suteikia galimybę pristatyti geriausius savo vaikų knygų iliustruotojus ir įgyvendinti kultūrinę programą, rengiamą Bolonijos mieste bei pačioje mugėje.

Ada Lelis, gyvenanti Sterling Heights, MI, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

Morengai – lengvi kaip oro burbuliukai

Netrukus bus didžiausia pavasario šventė – šv. Velykos. Iš anksto pagalvokime ką šviežiai pavasariško ir gaivinančio galėtume pasigaminti. Tad šį kartą siūlau šeiminkėms švelnius ir nesudėtingus morengus.

Saldūs ir lengvi kaip oro bučiniai morengai, arba orinukai, tikrai nusipelnė meilės deserto vardo. Štai Belgijoje juos visada gamina per šv. Valentino dieną, nes čia gyvuoja prietaras, jog toks morengiukas – valentinukas gali užtikrinti abipusę meilę.

XVIII–XIX amžiuje morengai buvo pats populiariausias naminis gardumynas daugelyje šalių, nes jam paruošti reikėjo pačių paprasčiausių produktų ir tai neužimdavo laiko.

Egzistuoja labai daug įvairių receptų, kuriuose pateikiamos skirtingas baltymų ir cukraus naudojamas kiekis, tačiau didžiausi skirtumai yra maišymo būduose. Dažniausiai minimi trys tradicinės morengų rūšys: prancūziškas, šveicariškas ir itališkas.

Prancūziškas debesėlis

Prancūziški morengai yra ypač švelnūs ir lengvi. Jie tiesiog tirpsta burnoje, todėl tiks net išrankiausiems gurmanams. Tokie morengai dažniausiai naudojami gaminant subtilius šventinius desertus. Neįtikėtina lengvumą prancūziškiems morengams suteikia jų gamybai naudojama cukraus pudra. Pagaminti „prancūziškus debesėlius“ visai nesudėtinga. Morengus gaminant iš 2 kiaušinių baltymų reikia apie 3 oz cukraus ir tiek pat cukraus pudros. Kiaušinių baltymai plakami, kol suputoja. Tada plakant po truputį beriamas cukrus ir plakama apie 10 min., kol masė ima blizgėti, o ji pati tampa švelni, lengva. Tuomet pats laikas šaukštu labai atsargiai įmaišyti cukraus pudrą.

Kai baltymų ir cukraus masė paruošta, pasitarkite vaizduotę. Konditeriniu maišeliu su antgaliu kurkite norimas detales ant kepimo popieriumi išklotos skardos. Tai gali būti kriauklės, širdelės, lizdeliai ir pan. Vėliau orinukus galima pripildyti ledų, vaisių, uogų, žele. Kepami šie morengai 213–200 F karštumo orkaitėje apie 1,5–2 valandas.

Tvirtas šveicariškasis morengas

Teigiama, kad morengus gaminti pradėjo šveicarai, vėliau jų receptūrą savo skoniui ir reikmėms pritaikė prancūzai bei italai. Šveicarų morengai gerokai tvirtesni už lengvus ir trapius prancūzų gaminamus saldėjus, todėl jie geriausiai tinka, kai ruošiamės gaminti tortų papločius, įvairius papuošalus ir pan. Vėliau tokius morenginius papločius galima pertepti plakta grietinėle su vaisiais ar kitokiais kremais.

Šveicariškajam morengui gaminti reikia norimo kiekio kiaušinių baltymų ir dvigubai didesnio kiekio cukraus, pvz., 2 kiaušinių baltymams

reikės apie 6 oz cukraus. Gaminama vadinamuoju „bain marie“ metodu: baltymai ir cukrus išmaišomi, indas su jais įstatomas į karšto vandens vonelę ir plakama, kol masė įkaista maždaug iki 101 F temperatūros (palietus masę turi atrodyti šilta). Morengų masė baigiama plakti iškėlus iš vonelės, kol pasiekia kambario temperatūrą. Tolesnis šveicariškųjų morengų paruošimas niekuo nesiskiria nuo jų „giminaičių“ prancūzų: konditeriniu maišeliu padaromos norimos figūros ar tepami papločiai ant kepimo popieriumi išklotos skardos. Kepama 213–200 F temperatūros orkaitėje apie 1,5–2 val.

Sudėtingiausias, bet populiariausias itališkasis morengas

Paprastai didžiausio populiarumo sulaukia patys paprasčiausi dalykai. Tačiau italų orinukai savąjį populiarumą pelnė ne paprastumu, o kitomis savybėmis. Pirmiausia, tai geriausiai savo savybes išlaikanti morengų masė. Ji tinka ne tik oriniams pyragėliams kepti orkaitėje, bet ir įvairiai puošti tortus: aptepti torto paviršių ar konditeriniu maišeliu su antgaliais išspausti įvairiausias grožybes. Be to, šie morengai naudojami ne tik papuošimams – jie labai tinka sušaldytiems desertams, pvz., ledams gaminti.

Itališkų morengų gaminimas nuo kitų skiriasi tuo, kad iki putų išplakti kiaušinių baltymai yra nuplikomi cukraus sirupu ir plakami iki standumo, kol atvėsta iki kambario temperatūros. Gaminant šiuos morengus 2 kiaušinių baltymams reikės mažiau kaip puodelio cukraus (apie 2/3 puodelio) 1/4 puodelio vandens ir 1/2 arbatinio šaukštelio citrinų rūgšties.

Bene didžiausias menas – išvirti tinkamą sirupą. Jį gaminant nedideliame puodelyje cukrus užpilamas vandeniu ir kaitinamas iki 225–230 F arba kol į šaltą vandenį įlašintas sirupo lašas pavirs į kamuoliuką, kurį galima suploti spaudžiant pirštais. Tai dažnai vadinama verdamo sirupo „minkšto kamuoliuko“ stadija. Labai svarbu, kad verdant sirupą nesusiformuotų kristalai, todėl retkarčiais reikia drėgnu šepetėliu perbraukti indo kraštus. Tam, kad sirupas pavyktų, reikia nepamiršti dar dviejų taisyklių: 1) maišyti reikia tik tol, kol sirupas užvirs; 2) kuo ugnis didesnė, tuo greičiau sirupas gali pradėti kristalizuotis, tačiau drauge jis greičiau pasieks reikiamą temperatūrą ir bus šviesesnis. Taigi, kol sirupas verda, iki standžių putų išplakami baltymai. Baigiant plakti suberiama citrinų rūgštis. Išvyręs sirupas plona srovele pilamas į išplaktus baltymus nuolat plakant. Plakti reikia tol, kol kremas atvėsta iki kambario temperatūros. Jeigu konditeriniu maišeliu bus daromi tortų papuošimai, tai masę reikia naudoti tuojau pat, antraip ją bus sunku tolygiai išspausti per konditerinį maišėlį. Aptepti tortų viršų irgi reikia kuo greičiau. Jei morengai

bus džiovinami orkaitėje, tai suformavus juos ant kepimo popieriumi išklotos skardos kepama 230 F temperatūros orkaitėje apie 1 val. Išdžiovintus orinukus galima įdaryti.

Nė pėdsako trynio, nė lašo drėgmės

Be jau minėtų tradicinių morengų rūšių (prancūziškojo, šveicariškojo ir itališkojo) gamybos ypatumų, kulinarai pateikia dar ne vieną patarimą, kaip sėkmingai pagaminti morengus ar patobulinti jų receptūrą.

Teigiama, kad norint pagaminti tobulus morengus, nepakanka vien gerų produktų ir kulinarinių įgūdžių – dar reikia tinkamai pasirinkti dieną! Nieką gero nebus, jei orinukus gaminsite per lietį – didelis juose esančio cukraus kiekis linkęs sugerti drėgmę iš aplinkos. Todėl lengvo trapiumo nebus nė kvapo. Be to, indas, kuriame plakami baltymai, turi būti idealiai švarus – be jokio riebaluiko! Kadangi riebalai geriausiai nusiplauna nuo stiklinių ir metalinių indų, juose ir patariama plakti baltymus. Trynius atskirti nuo baltymų reikia tuomet, kol kiaušiniai dar šalti, ir daryti tai labai kruopščiai, kad į baltymus nepatektų nė pėdsakų trynių. Prieš plakant baltymus reikėtų palaikyti kambario temperatūroje, o pradėjus plakti, kad masė būtų standesnė, įberti truputį citrinų rūgšties, žiupsnelį druskos arba krakmolo. Plakti reikia pradėti mažiausiu greičiu ir jį padidinti tik tada, kai iš baltymų susidarys putos.

Morengai su šokoladu ir grietinėle

Reikės: 2 kiaušinių baltymų, 3/4 puodelio cukraus, 1/2 šaukštelio vanilės ekstrakto, 6 oz šokolado, 1/2 puodelio grietinės, 1 šaukšto cukraus pudros.

Kiaušinių baltymus plakite plakikliu, kol susidarys putos. Tada plakdami po truputį įberkite 1–2 šaukštus cukraus. Kitą dalį cukraus berkite tik tuomet, kai prieš tai su-

bertas bus visiškai ištirpęs. Išplakta masė turi būti lygi ir blizgi. Tada įmaišykite vanilę. Ant kepimo popieriumi išklotos skardos suformuokite apie keturiasdešimt morengų. Kepkite iki 250 F įkaitintoje orkaitėje 1 valandą. Iškepusius morengus atvėsinkite. Grietinėle išplakite su cukraus pudra iki standumo. Vieną morengą pamirkykite šokolade, uždėkite šaukštelį plaktos grietinės ir ant viršaus kitą morengą, pamirkytą šokolade.

Morenginis tortas

Reikės: 1,5 puodelio cukraus, 12 šaukštų susmulkintų lazdyno riešutų, 2 šaukštų krakmolo, 6 kiaušinių baltymų, trupučio druskos.

Kremui: 3 kiaušinių trynių, šaukšto kakavos miltelių, 2 puodelių cukraus, 12 oz sviesto.

Papuošimui: 8 oz juodojo šokolado, lazdyno riešutų.

Baltymus išplakite su druska. Plakdami po truputį berkite 6 šaukštus cukraus. Likusį cukrų sumaišykite su susmulkintais riešutais ir atsargiai įmaišykite į išplaktus baltymus. Mišinį padalykite į keturias dalis. Iš kiekvienos dalies torto formoje padarykite baltymų lakštą ir kepkite 220 F temperatūros orkaitėje apie 2 val. kiekvieną. Jei turite kelias vienodas formas, tai lakštus galite džiovinti vienu metu. Gamindami kremą į indą su karštu vandeniu įstatykite kitą indą ir jame sukite kiaušinių trynius su cukrumi, kol masė pradės tirštėti. Tada suberkite kakavos miltelius. Sviestą gerai išsukite ir nuolat maišydami, po truputį į jį dėkite trynių masę. Išdžiovintus baltymų lakštus pertepkite paruoštu kremu. Torto viršų apliekite ištirpintu šokoladu, papuoškite kremu ir riešutais.

Trapūs pyragaičiai su morengų įdaru

Reikės: 1 1/3 puodelio miltų, 1/3 puodelio cukraus, lazdelės sviesto, 1 kiaušinio trynio.

Morenginiam įdarui: 1 kiaušinio baltymo, puodelio smulkaus cukraus, 1/2 šaukštelio šafrano.

Dubenyje išmaišykite miltus su cukrumi, įmaišykite sukapotą sviestą. Maišykite tol, kol susidarys tešlos trupiniai. Tada įmuškite kiaušinio trynį ir užmaišykite tešlą. Palaikykite ją šaltai apie 1 val. Morenginiam įdarui kiaušinio baltymą išplakite su smulkiu cukrumi iki standžių putų. Įmaišykite šafraną. Iš tešlos iškočiokite stačiakampį, užtepkite morengo mišinį ir susukite vyniotinį. Jį suvyniokite į maistinę plėvelę ir 30–40 minučių palaikykite šaldymo kameroje. Tada vyniotinį supjaustykite riekelėmis. Jas dėkite į sviestiniu popieriumi išklotą skardą. Kepkite 300 F temperatūros orkaitėje 20 minučių. Praėjus kelioms minutėms nuo kepimo pradžios morengai suskystės, bet vėliau sukietės.

Parengta pagal Rimą Marcinkevičienę

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuva pritarė „Paktui eurui“

Vilnius (ELTA) – Lietuva nusprendė be išlygų pritarti „Paktui eurui“, kuriuo siekiama didinti konkurencingumą Europos Sąjungos (ES) viduje, nors ir pripažįsta, jog ne euro zonos šalys, kurios taip pat pakvies tos prisijungti, negalėjo daryti jokios įtakos šiame dokumente įtvirtintoms nuostatoms.

„Manome, kad tai atitinka Lietuvos ilgalaikę strategiją tapti euro zonos nare, ir atitinkamos priemonės, kurias numato šis paktas, tik didins gebėjimus lietus į šią erdvę. Ir dar vienas dalykas, kad šiame dokumente nėra nurodymo apie privalomą mokesčių harmonizavimą. Tai yra, kad mes išlaikysime savo mokesčius reguliuodami patys. Mes su tuo sutinkame be išlygų“, – sakė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Tačiau, ministro teigimu, pakto pasiūlymas ne euro zonos narėms yra arogantiškas, kadangi šios

valstybės jam pritardamos negali daryti jokios įtakos dokumento nuostatoms.

Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, pritardamas užsienio reikalų ministro nuostatai, pažymėjo, jog šis paktas taip pat neturi ir jokios pridėtinės vertės, kadangi jame išdėstyti siūlymai jau anksčiau buvo svarstyti ES institucijose. Pasak premjero, panašių paktų ir iniciatyvų atsiradimas tik patvirtina svarstymus, jog ES viduje trūksta institucinio aiškumo ir susitelkimo, kurie padėtų bendros ES valiutos stabilumui.

„Paktui eurui“, kuriuo siekiama padidinti konkurencingumą, jau pritarė euro zonos šalys, tačiau prie jo pakviestos prisijungti ir bendros ES valiutos neturinčios valstybės. Paktu tikimasi ES nares paskatinti riboti valstybės skolą ir biudžeto deficitą. Juo taip pat pasisakoma už pensinio amžiaus ilginimą ir lankstesnę darbo rinką.

Japonijoje susirūpinta dėl padidėjusios radiacinės taršos

Japonija ragina gyventojus nevirtoti daržovių iš Fukušimos regiono. EPA nuotr.

Washington, DC (BNS) – JAV valdžia nusprendė išdalyti Amerikos piliečiams keliose Japonijos prefektūrose „tabletes nuo radiacijos“.

Kaip pažymima išplatintame JAV valstybės departamento pranešime, tai kol kas tik profilaktinė priemonė. Niekam nesiūloma tučiuojau išgerti tabletes. Omenyje turimos kalio jodido tabletės, kurios laikomos veiksminga ir nebrangia priemone, padedanti apsaugoti nuo radioaktyviojo jodo kenksmingo poveikio.

Sprendimas taikomas JAV vyriausybės darbuotojams ir jų šeimų nariams Tokijyje, Nagojoje ir Jokohamoje. Anksčiau vienas Amerikos

Kongreso narys pareiškė, kad pačios Japonijos valdžia dar prieš kelias dienas pradėjo dalyti gyventojams kalio jodidą.

Pasaulinė sveikatos organizacija (PSO) nurodė, kad radiacinė tarša Japonijoje yra didesnė, nei manyta. PSO atstovai tikina, jog nėra jokių duomenų, kad užteršti maisto produktai patenka į kitas šalis. Pagal naujausius duomenis, už dešimties kilometrų nuo evakuacijos zonos radiacijos stiprumas siekia 110 mikrosivertų per valandą. Tokio intensyvumo spinduliuotė nekelia pavojaus žmonių sveikatai, tačiau yra daug didesnė negu gamtinis radiacinis fonas.

Didžioji Britanija ketina sumažinti užsienio studentų skaičių

Londonas (ELTA) – Didžiosios Britanijos vyriausybė ketina uždaryti neteisėtus koledžus ir įvesti naujas taisykles dėl užsienio studentų buvimo šalyje baigus mokslus.

Pagal naujus vyriausybės planus, užsienio studentų skaičius per metus gali būti mažinamas maždaug 100,000. Vyriausybės atstovė Theresa May teigia, kad dėl tokių griežtų priemonių neteisėti koledžai būtų priversti uždaryti, o į šalį negalėtų atvykti gerai anglų kalbos nemokantys studentai.

Jeigu šie planai išgalios, griežtesni apribojimai bus taikomi ir stu-

dentams ne iš Europos Sąjungos, kurie pasilieka šalyje po mokslų baigimo, įskaitant ir tai, kad jiems reikės susirasti darbą, kurio atlyginimas siektų ne mažiau nei 20,000 svarų sterlingų per metus.

„Igyvendinus šias priemones išnyktų tariaimi studentai, studijuojantys beverčius kursus neteisėtuose koledžuose. Jos apsaugotų mūsų pasaulinio lygio institucijas, jos pagerintų mūsų vizų sistemą“, – sakė T. May. Anot T. May, jeigu šios priemonės būtų įgyvendintos, studentams išduodamų vizų skaičius kasmet sumažėtų 70,000–80,000, tai yra 25 proc.

Jungtinės Valstijos karo veiksmams Libijoje išleido šimtus milijonų dolerių

Washington, DC (BNS) – JAV išlaidų palaikant neskraidymo zoną Libijoje skaičiavimas vargu ar yra paprasta matematika. JAV ir Europos šalių pajėgų skrydžiai jau atsiėjo šimtus milijonų dolerių, tarptautinei koalicijai siekiant sunaikinti Libijos vadovo Muamar Kadhafi priešlėktuvinės gynybos pajėgumus ir išgelbėti šios šalies sukilėlius nuo tikėtino sutriuškinimo.

Karinių operacijų kaina gali smarkiai išaugti, jeigu jos užsitęs savaites ar mėnesius. Nuo kovo 22 d. koalicijos jūrų pajėgos paleido mažiausiai 162 raketas „Tomahawk“, kurių kiekviena kainuoja 1–1,5 mln. dol. Taip pat buvo pasiūsti radarais sunkiai susekami JAV strateginiai bombonešiai B-2, skrisdavę iš savo bazės Missouri ir numetę iš viso 900 kilogramų bombų ant taikinių Libijoje. Bendras šių bombonešių skraidymo laikas – 25 valandos, o kiekviena iš jų kainuoja mažiausiai 10,000 dol. Tačiau šios sumos yra tik dalis visų išlaidų. Bombonešiai B-2 naudoja brangius degalus, o skrendant jų atsargos papildomos iš specialių lėktuvų. Tikėtina, kad grįžus į Whiteman oro pajėgų bazę jiems prireiks pakeisti kai kurias dalis, o pilotams beveik neabejotinai bus išmokėtos premijos už kovines misijas.

Operacijų Libijoje sąskaitą taip pat didina kiti JAV karo lėktuvai, Viduržemio jūroje sutelkti 11 karo laivų, įskaitant tris povandeninius laivus, du eskadrinius minininkus ir du jūrų desanto laivus. Be to, šioje Šiaurės Afrikos šalyje jau sudužo vienas JAV naikintuvas F-15, kainuojantis bent 75 mln. dolerių.

Visos šios išlaidos kelia susirūpinimą įstatymų leidėjams Washington, nerimaujantiems dėl biudžeto. „Kas šešios valandos prie mūsų biudžeto deficito prisideda dar milijardais dolerių, – sakė Atstovų rūmų gin-

kluotųjų pajėgų komiteto narys respublikonas Roscoe Bartlett. – Misija Libijoje mums tikriausiai kainuos milijardą dolerių – tai tiesiog reiškia dar milijardą dolerių skolos, kurią turės mokėti mūsų vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai.“

Šį mėnesį paskelbtoje JAV Strateginių ir biudžeto vertinimų centro analizėje nurodoma, kad neskraidymo zonos palaikymas Libijoje gali kainuoti 100–300 mln. dol. per savaitę. Uždarame susitikime su Kongreso nariais Valstybės departamento, Pentagono ir Iždo departamento atstovai buvo spaudžiami dėl pastarosios misijos kainos. Šį klausimą jie komentuoti atsisakė.

Demokratų partijai priklausan- tis liberalių pažiūrų Atstovų rūmų narys Dennis Kucinich pareiškė siūlysiantis pakeisti naujo biudžeto projektą, kad mokesčių mokėtojų pinigų būtų uždrausta naudoti JAV karinėms operacijoms Libijoje finansuoti. Šio deputato pastangos gali sulaukti didelio palaikymo Kongrese, įskaitant konservatyviusius Arbatėlės frakcijos respublikonus, jeigu JAV karinės operacijos bus tęsiamos kitą savaitę, kai įstatymų leidėjai pratęs sesiją po atostogų.

„Mes jau išleidome trilijonus dolerių karams Irake ir Afganistane, kurie abu virto neišbrendamais liūnais, – D. Kucinich rašo savo kolumne. – Dabar prezidentas gramzdina Jungtines Valstijas į dar vieną karą, kurio mes negalime sau leisti.“

JAV vyriausybė jau dabar privalo laikytis priemonių, turinčių padėti sutaupyti biudžeto lėšų šiais finansiniais metais, įskaitant gynybos sritį. Pentagonas kitiems finansiniams metams, kurie prasideda spalio 1 d., prašo 553 mlrd. dolerių, taip pat papildomai 118 mlrd. dolerių karams Irake ir Afganistane.

Buvusiam Ukrainos prezidentui iškelta baudžiamoji byla

Kijevas (BNS) – Ukrainos valstybinis kaltintojas pradėjo baudžiamąją bylą prieš buvusį šalies prezidentą Leonid Kučmą dėl jo vaidmens opozicijos žurnalisto Georgij Gongadžė nužudyme 2000 m.

G. Gongadžė, kuris kritikavo L. Kučmą valdymą internetiniame dienraštyje „Ukrainska Pravda“, 2000 m. dingio Kijeve. Po keleto mėnesių Kijevo srityje buvo rastas jo lavonas.

„L. Kučma įtariamasis piktnaudžiaus valdžia ir davęs neteisėtų nurodymų šalies vidaus reikalų ministerijos pareigūnams, dėl ko ir buvo nužudytas minėtasis žurnalistas“, –

teigia Ukrainos generalinio prokuroro pirmasis pavaduotojas Renat Kuzmin.

Po skandalo vienas opozicijos politikas paviešino garso įrašus, kuriuose į buvusio Ukrainos vadovo panašus balsas davė nurodymus pareigūnams „susitvarkyti“ su G. Gongadžė. Anot R. Kuzmin, garso įrašai baudžiamojoje byloje bus panaudoti kaip įkalčiai.

L. Kučma, kuris Ukrainos prezidento pareigas ėjo nuo 1994 iki 2005 m., primygtinai neigia esąs susijęs su opozicijos žurnalisto nužudymu. Buvusiam prezidentui nurodyta neišvykti iš Ukrainos teritorijos.

Respublikonas T. Pawlenty nori siekti JAV prezidento pareigų

Washington, DC (BNS) – Buvęs JAV Minnesota valstijos gubernatorius Tim Pawlenty ėmėsi pirmų oficialių veiksmų, siekdamas, jog šalies respublikonai siūlytų jį į prezidento rinkimus 2012 metais.

T. Pawlenty yra pirmasis įtakingas respublikonas, parodęs rimtą ketinimą siekti prezidento pareigų. Ži-

nią apie savo sprendimą jis pateikė socialiniame tinkle „Facebook“ išplatintame vaizdo pranešime.

Tikimasi, kad artimiausiu metu apie norą tapti respublikonų kandidatu prezidento rinkimuose paskelbs Mitt Romney, Newt Gingrich ir Haley Barbour.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Lietuva ir dar aštuonios Europos Sąjungos (ES) šalys pasirašė bendrą laišką, kuriame paragino imtis per-tvarkų siekiant ekonomikos augimo po krizės. Prie laiško prisijungusi LR prezidentė Dalia Grybauskaitė teigia, kad ji prisideda prie pastangų stiprinti Europos konkurencingumą. Be D. Grybauskaitės, laišką taip pat pasirašė Danijos, Estijos, Latvijos, Suomijos, Lenkijos, Nyderlandų, Švedijos ir Jungtinės Karalystės vadovai. Šioje grupėje vyrauja euro neturinčios šalys ir atviros rinkos principus pabrėžiančios valstybės.

Lietuvoje pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su 2010 m. spalio-gruodžio mėnesiais, nedaug kilo bu-tų daugiabučiuose namuose kainos ir pigo individualūs gyvenamieji na-mai. Vilniuje parduoto būsto vidutinė kaina per ketvirtį padidėjo 1,1 proc., likusioje šalies dalyje – 5,8 proc. Vilniuje parduotų individualių gyvenamųjų namų vidutinė kaina šiemet buvo 2,437 litų už kvadratinį metrą senesnės statybos ir 2,124 litų už kvadratinį metrą naujos statybos namuose. Sostinės neapimančioje di-desnėje šalies dalyje individualių gy-venamųjų namų kaina rinkoje šie-met buvo vidutiniškai 805 litai už kvadratinį metrą senos statybos ir 1,453 litų už kvadratinį metrą naujos statybos name.

Užimtumo lygis Lietuvoje per-nai, kaip ir užpernai, buvo mažiau-sias Baltijos valstybėse. 2010 m. Lie-tuvoje dirbo 57,8 proc. (2009 m. – 60,1 proc.), Latvijoje – 59,3 proc. (61,1 proc.), Estijoje - 60,7 proc. (63,2 proc.) gyventojų nuo 15 iki 74 metų am-žiaus. Daugiausiai darbo ieškančiųjų pernai buvo Latvijoje, mažiausiai – Estijoje. Palyginti su 2009 m., darbo ieškančių ekonomiškai aktyvių gy-ventojų dalis Lietuvoje padidėjo nuo 13,7 iki 17,8 proc.

Valdžios sektoriui priskiriamų subjektų skola užsienio kreditoriams praėjusių metų pabaigoje buvo 26,93 mlrd. Lt ir sudarė 73,6 proc. valdžios sektoriaus skolos. Vienam gyvento-

jui tenkanti užsienio skola padidėjo 45,1 proc. ir siekė 8.300 Lt. Iš jų 26,817 mlrd. Lt (99,6 proc.) sudarė centrinės valdžios ir 113 mln. Lt (0,4 proc.) – vietos valdžios skola. Tokius skaičius skelbia Statistikos departamentas, remdamasis Finansų ministerijos duomenimis. Valdžios sektoriaus už-sienio skola pernai, palyginti su 2009 m., išaugo 41,4 proc.

Nuo liepos mėnesio didės į Bal-tarusiją, Rusiją ir Kazachiją įvežamų naudotų automobilių importo mo-kestis. Tad pirkėjai juos dabar šluoja nelabai derėdamiesi. Marijampolės automobilių turguje šiuo metu par-duodama du kartus daugiau automo-bilių nei paprastai. Automobilių pir-kėjai dažniausiai dairosi į ne senes-nius nei 10 metų automobilius. Se-nesnių perkama gerokai mažiau. Pirkėjai iš Rytų labiausiai vertina „Toyota“ ir „Nissan“ automobilius. Vi-sų automobilių kainos turgavietėse per kelias savaites šoktelėjo apie 20 proc.

Vartotojų nusiskundimų dėl vie-šai tiekiamo geriamojo vandens, pa-lyginti su kitomis produktų grupė-mis, gaunama labai mažai. Pagrįstų skundų priežastis – netinkama ge-riamojo vandens kokybė, dažniausiai per didelis geležies kiekis, vartoto-jams nepriimtinas kvapas, skonis. Lietuva, palyginti su kitomis šalimis, turi geriausią geriamąjį vandenį – vi-sas geriamasis vanduo mūsų šalyje yra požeminis. Toks vanduo daug ge-riau apsaugotas nuo aplinkos terša-lų, o daugumoje Europos valstybių viešajam vandens tiekimui naudoja-mas ir paviršinis – upių ar ežerų – vanduo, kurį nuolat privalu saugoti ir valyti.

Suomijos bendrovė „Sanoma Trade“, įeinanti į susivienijimą „Sa-noma Group“, nutarė parduoti jai priklausančius kino teatrus „Forum Cinemas“ Suomijoje ir Baltijos šaly-se Švedijos investicinei bendrovei „Rato AB“. Sandoris įvertintas 116 mln. eurų, tačiau jį dar turi patvir-tinti konkurencijos priežiūros insti-tucijos.

Seimas nepritarė „darbiečių“ ir socialdemokratų parengtoms rezoliucijoms, kuriomis Vyriausybė raginta neskubėti įvesti kasos aparatų, o dėl jų vėl derėtis su turgaus prekybininkais ir priimti abiem pusėms naudingus sprendimus. „Darbie-čių“ rezoliucijos projektą parlamentariai nutarė redaguoti ir tada vėliau svarstyti vėl Seime, o socialdemokratų atmetė iš viso. Premjeras Andrius Kubilius aiškino, kad kasos aparatų įvedimą dengtose prekyvietėse nuo gegužės remia visos žemės ūkio organizacijos. Protestuodami prieš kasos aparatų įvedimą Smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų sąjungos atstovai prie Seimo yra paskelbę bado akciją. Įvesti kasos aparatus apsispręsta įtarus, kad didžiulė maisto prekių turgavietėse apyvart-os dalis nuslepia ir nemokami mokesčiai. Finansų ministerijos apskaičiavimu, su kasos aparatu prekiaujantys žmonės valstybei sumoka vidutiniškai keturis kar-tus daugiau nei be jo.

DELFI.lt nuotr.

PASAULIS

Kelios stambiausios Japonijos bendrovės pamažu atnaujiną darbą savo įmonėse, kurį nutraukė žemės drebėjimas ir cunamis. Bendrovės, nutarusios atnaujinti gamybą, baiminasi energijos tiekimo trikdymų dėl stichijos padari-nių. Daugelis gamybos įmonių būtent dėl šios priežasties iki šiol yra uždary-tos, tarp jų – šešios „Sony“ įmonės. Ja-ponijos bendrovės, tiekiančios elektro-nikos prietaisus ir jų dalis, užima apie 20 proc. pasaulinės rinkos. Bendri nuostoliai, patirti dėl kovo 11 d. Japo-niją supurčiusio žemės drebėjimo, gali siekti nuo 122 iki 235 mlrd. JAV dol., arba 2,5–4 proc. šalies bendrojo vidaus produkto, praneša Pasaulio bankas. Japonijos ekonomika gali susi-traukti dėl ištikusios nelaimės, tačiau vyriausybė turi pakankamai lėšų kovai su stichijos padariniais, teigia vertinimų agentūra „Moody’s“.

DELFI.lt nuotr.

JAV mobiliojo ryšio bendrovė „AT&T“ sutiko už 39 mlrd. dol. akci-jomis ir grynaisiais pirkti varžovę, Vokietijos „Deutsche Telecom“ pri-klausančią bendrovę „T-Mobile USA“. Šitaip antra pagal dydį iki šiol buvu-si „AT&T“ taps didžiausiu JAV ope-ratoriumi. Po sandorio „AT&T“ gaus apie 34 mln. klientų ir pagal šį verti-nimą pranoks dabartinę pirmau-jančią bendrovę „Verizon“. Dėl gali-mybės pirkti „T-Mobile“ derėjosi ir „Sprint“ – trečias pagal dydį JAV ope-ratorius. „AT&T“ teigia išsigijusi „T-Mobile“ toliau plėsianti savo „Long Term Evolution“ (LTE) technologijo-mis grįstą mobiliojo interneto tinklą.

Mėsos kainos JAV prekybos cent-ruose šių metų vasarį šoktelėjo iki istorinių aukštumų – vidutiniškai iki 4,288 JAV dolerio už svarą. Spėjama, kad iki šių metų pabaigos mažmeni-nės mėsos kainos šalyje padidės iš vi-so 15 proc., lyginant su ankstesniais metais. Mėsos kainų augimą sukėlė šoktelėjusios grūdų kainos. Apskri-tai maisto produktų kainos JAV va-sarį padidėjo 3,9 proc. Mėnesiniai kainų augimo tempai vasarį buvo sparčiausi per pastaruosius 37 me-tus. Dėl sparčiai augančių maisto produktų kainų stambiausi gamin-tojai ir restoranų tinklai taip pat nu-sprendė didinti kainas.

JAV Maisto ir vaistų administ-racijai (FDA) žinovai pasiūlė iš pre-kybos Valstijose išimti mėtines ciga-retes. Mėtinės cigaretės daro žalą vi-suomenei, nes vis daugiau žmonių suvilioja rūkyti, o mesti rūkyti šias cigaretes yra sunkiau, – metus tru-kusio tyrimo išvadose dėsto patarė-jai. Vis dėlto analitikai abejoja, kad FDA iš Valstijų rinkos išims mėtines cigaretes, jie teigia, kad tai padarius išaugtų tokių cigarečių kontrabanda.

Kinijos užsienio ministerija at-metė „Google“ kaltinimus dėl brovi-mosi į „Gmail“ sistemą. Interneto vartotojai skundėsi, kad Kinijos val-džia pastarosiomis savaitėmis trik-dė elektroninio pašto sistemos „Gmail“ darbą. Pernai „Google“ kentėjo nuo Kinijoje įsikūrusių organizacijų ki-bernetinių išpuolių, kuriomis buvo

stengiamasi patekti į Kinijos žmo-gaus teisių aktyvistų elektroninį pa-štą. Beijing visada atkakliai neigė to-kius kaltinimus ir vadino juos nepa-grįstais.

Rusija planuoja įsteigti 10 mlrd. JAV dol. tiesioginių investicijų fondą užsienio investuotojams, kurie in-vestuotų į pažangių technologijų ir modernizacijos projektus. Šiemet vy-riausybė į fondą įneš 1 mlrd. JAV dol., jo kapitalas 2015–2016 m. padidės iki 10 mlrd. JAV dol. Fondą valdys valstybei priklausantis bankas „Vnešekonom-bank“. Fondas užsienio partneriams bus pristatytas birželio 1 d. Sankt Pe-terburg ekonomikos forumo metu.

Netikėtai didelis derlius Pietų pus-rutulio šalyse galėtų sumažinti pasau-linį grūdų stygių, bet aukštos kainos už produkciją išsilaikys – tokius spėjimus pateikia JAV vyriausybė. JAV Žemės ūkio departamentas (USDA) numato, kad Brazilijoje, vienoje iš didžiausių že-mės ūkio produktų eksportuotojų, už-derės rekordinis sojų derlius ir bus iš-auginta daugiau kukurūzų, negu tikė-tasi. Tokie pranešimai sumažina neri-mą dėl ypatingai menkos pasiūlos, kuri lėmė, kad žemės ūkio produkcijos kai-nos šoko į viršų. Bet USDA nekeičia sa-vo požiūrio, kad kukurūzų ir sojų at-sargos JAV yra labai nedidelės. Grūdų rinka įsisiūbavo 2010 m. viduryje, kai didžiausia per pastarąjį dešimtmetį sausra nuniokojo kviečių pasėlius Juo-dosios jūros regione. Pašėlusiai karšta vasara tuomet sumažino ir JAV kuku-rūzų derlių.

DELFI.lt nuotr.

Kelionės dienoraštis – Gvatemala

RAIMONDAS ŠENAUSKAS

Kartais gyvenime pavyksta atrasti kelias savaites laisvesnio laiko, susitaupyti truputį pinigų ir kur nors išvažiuoti. Kaip ir daugeliui žmonių, gruodžio mėnesio atostogoms norėjosi, kad būtų šilta ir egzotiška. Tad kodėl neaplankius Gvatemalos ir Belizo? Šalys egzotiškos, ne tiek toli nuo Čikagos. Gvatemala garsėja kaip nelabai saugi šalis, bet ir Čikaga tuo pačiu garsėja. Todėl abejonės buvo atmestos, ir gruodžio antrosios naktį su žmona Dalia palikome žiemos nuotaikomis jau gyvenantį miestą.

Gvatemaloje gyvena apie 13 milijonų žmonių, 43 proc. iš jų vietiniai indėnai, šnekantys 23 kalbomis. Pirmasis mūsų sustojimas buvo senoji sostinė Antiqua. Dėl žemės drebėjimų XVIII a. sotinė buvo perkelta į Guatemala City, ten išsikėlė ir dauguma turtingesnių žmonių. Miestas atiteko vargšams, kurie neturėjo pakankamai pinigų gerai prižiūrėti miesto. Todėl šis miestas ir mėgstamas turistų, nes yra pakankamai autentiškas. Akmenimis grįstos gatvės, daug apgriuvusių bažnyčių (32), vienuolynų... Nors kartais ir erzina netvarkingas ir triukšmingas transportas, bet kiekvienas keliautojas šiame mieste tikrai atras, ką pamatyti ir nuveikti. Daug jaukių kavinių, įdomus turgus, kur gali pamatyti visas šalies spalvas. Kaip ir kiekviename Lotynų Amerikos mieste ar miestelyje savaitgaliais žmonės laiką leidžia aikštėse, parkuose. Daug muzikantų, menininkų, karnavalų, gatvės maisto. Vienu žodžiu – fiesta. Kas malonu, girtų žmonių nematėme. Centrinėje aikštėje, ant Katedros laiptų, buvo pastatyta scena, kur vyko įvairūs koncertai, konkursai. Patiko pilvo šokio konkursas. Gal trūko šokėjų profesionalumo, bet papirko jų nuoširdumas. Sunku tokią renginį įsivaizduoti kad ir prie Vilniaus arkikatedros, bet gvatemaliečiai tikrai nuo to netampa mažesniais katalikais. Šiame mieste palaidotas ir vienintelis Gvatemalos šventasis Hermano Pedro. Jo kapas koplyčioje gausiai lankomas. Didelę įtaką turi senosios majų religijos. Gali dar pamatyti vietinių indėnų apeigas, pavyzdžiui, kapinėse ar prie piramidžių, katalikiškose bažnyčiose. Tokio kraštutinum kaip vištų aukojimas prie altoriaus, kaip teko matyti Mek-

sikoje, nepasitaikė. Viena dieną išvykome į Pacaya ugnikalnį, kuris dar yra pakankamai aktyvus. Porą valandų autobuse ir porą valandų kopimo. Galima pasinaudoti ir arkliais, ką Dalia ir padarė. Ugnikalnio krateris mus pasitiko įkaitusia žeme, debesimis, dideliu vėju ir besileidžiančia saule. Reto grožio vaizdas. Kas kepė dešreles ant lavos likučių, kas grožėjosi vaizdais ar dalijosi išpūdžiais. Žmonės iš viso pasaulio buvo lyg viena didelė šeima. Leistis nuo ugnikalnio teko tamsoje, pavargusiems, purviniems ir laimingiems.

Porą valandų autobusu nusileidinėji nuo kalnų ir patenki į kitą pasaulį – Monterrico gyvenvietę šalia Didžiojo vandenyno. Kaip ir visoje šalyje, daug skurdo, bet žmonės draugiški, malonūs. Čia mėgsta savaitgaliais atvažiuoti pailsėti sostinės gyventojai, vienas kitas turistai. Paplūdimiai yra juodos spalvos dėl vulkaninės šalies kilmės. Dėl to smėlis labai greitai įkaista, ir dienos metu žmonių prie vandenyno nematyti. Siesta. Puikus metas paskanauti šviežios žuvies, pasisupti hamakuose. Geras viešbutis su baseinu, saulėtos dienos, žvaigždėtos naktys, mau-

Žmonės prieš 2 val. renkasi prie savo autobusų, krauna daiktus, valgo, aptaria naujienas ir t. t.

dymasis vandenyne, lėtas gyvenimo tempas ir puikūs saulėlydžiai. *Deja vu* Hawajams! Po kelių dienų grįžtame į Antigua, pernakvojame, kitas mūsų kelionės tikslas – Atitlano ežeras, apsuptas kalnų ir veikiančių ugnikal-

Straipsnio autorius su žmona Dalia.

nių. Jokios nuotraukos neperteiks šios vietos grožio! Net rūstūs ir į romantiką nelinkę konkistadorai buvo sužavėti šiuo vaizdu. Pamėgo čia lankytis ir Izraelio gyventojai. Nekeista, kad gali paragauti autentiškos jų virtuvės. Išsinuomavome namuką ant ežero šlaito, tropikų augmenijos ap-

gos indėnų gentys, nuotaika skirtinga. Kai pavargsti nuo žmonių, puiki pramoga paplaukioti kanoja, pabūti didingoje tyloje ar susirasti nuošalų paplūdimį. Vanduo švarus, šiltas. Smagu tiesiog pavaikščioti po apylinkes, pasigrožėti vaizdais. Bet viskam ateina galas. Keturios dienos prabėgo greitai, vis dėlto kažką paliko visam gyvenimui.

Visą dieną praleidome besibastydami painiais Gvatemalos keliais. Vien ko verti Guatemala City kelių kamščiai, stočių chaosas. Bet temstant mes vėl kalnuose – šalies vidurio sotinėje Kobane, kur vienintelį mūsų kelionės laiką lijo. Šį miestą ikūrė vokiečių emigrantai, o juos čia pritraukė puikiai augantys kavamedžiai. Naktys jau šaltokos, o šildymo nėra. Tai Dalia atrado puikų būdą – miegi su drabužiais, atsikeli ir eini į miestą. Juk ne į Vienos balių atvažiavome. Pasirodo, ne ji viena taip išsprendė problemą. Europiečiai taip pat naudojami šiuo senu geru būdu praleisti šaltas naktis. Pradėti dieną visai gera su šviežių sulčių stikline. Kobane indėnės dar į stiklinę įmuša vėžlių kiaušinių – kad sočiau būtų. Miestas nėra labai išpūdingas, bet dienai promogų užtenka. Centre aplankėme XVI a. katedrą, užlipome ant kalno pasigėrėti miesto vaizdais. Ten, šventoje Majų vietoje, pranciškoniai pastatė bažnyčią. Ir dabar atliekamos abiejų religijų apeigos. Nepatingėjome toliau nuo miesto aplankyti orchidėjų plantaciją. Be-

Daug apgriuvusių bažnyčių, vienuolynų.

Akmenimis grįstos gatvės.

veik tūkstantis šių gėlių rūšių ten auginamos. Gaila, kad tik kelios gėlės žydėjo. Įdomi ir japoniškų dekoratyvinių medelių – bonsai – kolekcija, auganti natūralioje aplinkoje.

Kitą dieną išvyka į Semuc Champey. Tai tropiniame miške esantys kriokliai. Jie krinta kaskadomis, visai malonu pasimaudyti susidarančiuose vandens telkiniuose, kuriuose iš karto apninka mažos žuvytės – jos gali maitintis žmogaus sena oda. Maloni procedūra. Puiki vieta pasimaudyti, pavaikščioti, pakvėpuoti grynų kalnų oru. O pavakare aplankėme Grutas de Lanquin urvus. Majai dar dabar renkasi ten atlikti savo religines apeigas – tai ir gamtos paminklas, ir kultūrinis. Graži ir mistiška vieta. Kaip tik pataikėme, kai šimtai tūkstančių šikšnosparnių skrido iš urvų į lauką. Beveik be garso ir labai greitai. Šešėlių fantasmorgija. Nereikia nė sakyti, kad jau miegojome, nekreipdami dėmesio į naktinį šaltį. Nuovargis ir išpūdžiai padarė savo.

Gera turėti savo automobilį. Tuo dar kartą įsitikinome, kai kitą dieną neatvažiavo mūsų pasiimti užsakytas autobusiukas. Gerai, kad bendrovės ofisas netoli, pasirodo, vairuotojas tiesiog užmiršo mus paimti. Tai teko greitai vykti į autobusų stotį ir sėsti į vietinį autobusiuką, kuris talpina apie 20 žmonių. Tai atskira istorija – vietinės stotys. Žmonės prieš 2 val. renkasi prie savo autobusų, krauna daiktus, valgo, aptaria naujienas ir t. t. Viskuo rūpinasi specialus žmogus, o vairuotojas tik vairuoja. Daug išpūdžių, kertant pusę šalies. Paminėsiu tik vieną. Pravažiuojant kaimą, vietiniai vaikai pradėjo rėkauti, mojuoti rankomis. Sustojome ir paėmėme kito autobusiuko pamestą didžiulį kalakutą surištomis kojomis. Už kelių mylių jo jau laukė. Kalakutas vėl saugiai buvo prištas prie lagaminų ant stogo. Vėl kalnų keliai, miškai, plantacijos. Temstant atvykome į miestelį Flores – miestelį salą Paten Itza ežere. Tai paskutinis majų išlikęs laisvas miestas iki XVII a. pabaigos. Po to piramidės buvo sugriautos, gyventojai apkrikštyti, o miestelis tapo jaukiu ir europietišku. Gera pavaikščioti jaukiomis gatvelėmis, pasimaudyti gražiam ežere ir pavalgyti jaukiame restorane.

Toks poilsis reikalingas, nes kitą dieną laukia išvyka į Tikali-Majų imperijos sostinę. Nors atkovota iš džunglių tik 20 proc. miesto, didybę buvusios sostinės gali pajusti. Didžiulės piramidės, šventyklos, statytos per 2000 metų. Daug metų prieš ispanų užkariavimą majų imperija jau buvo sunykusi, to priežastys nežinomos. Tikalije gali laisvai praleisti kelias dienas. Vaikščiojimo takai nusidriekia daugelį kilometrų į kitus apleistus miestus džunglėse. Pačių didžiausių piramidžių viršūnės iškilusios aukštai virš džunglių, romantikos mėgėjai susirenka juose pasitikti ar palydėti saulę. Susėdus ant akmeninių laiptų, atsiveria milžiniškas miškų masyvas (penktas pagal dydį planetoje), egzotiški garsai pasiekia ausis. Gali tik įsivaizduoti, ką jausdavo sveikindami saulę senovės valdovai ir žyniai.

Tikalis ne tik istorinis, bet ir gamtos parkas. Čia galima pamatyti Daug gyvūnų, augalų. Ir kam nepatinka beždžionės? Jų čia gyvena kelios rūšys. Išpūdingiausios – staugiančios. Taip jos pramintos dėl klaidaus skleidžiamo riaumojimo, gąsdinant priešus. Be ne tik. Teko iš arti stebėti jų „bendravimą“. Tai ir gąs-

dinimas, grąsinimas ir skausmas, ilgesys... Ech, įvairi ta gamta. Piramidės viršūnėje palydėję saulę, grįždami tamsiu mišku tarp šventyklų šešėlių paliekame šią magišką vietą.

Kaip dažnai būna, dvi šalys skiria upė. Tempdami lagaminus tiltu per Macopan upę, paliekame egzotiskąją Gvatemalą ir įkeliamė koją į Belizą, turintį apie 300,000 gyventojų. Pasienio darbuotojas užrašo pasų duomenis į sąsiuvinį (kompiuterių nėra), ir sutinkame ištikimiausius turistų draugus – taksistus. Nusiderėję 50 proc. prašomos sumos, važiuojame į savo nakvynės vietą – Parot Nest *resotr*. Mūsų laukia paprastas namukas nuostabioje gamtoje. Angliškai šnekantys žmonės, laisvai primami doleriai ir vairuotojas, gerai žinantis mūsų stipruolio Žydrūno Savicko pasiekimus. Beveik kaip namuose. *Resor* iš trijų pusių apsuptas upės. Ir daug papūgų. Dėl to ir pavadinimas – „Papūgos lizdas“.

Malonu ryte, geriant kvapnią kavą, stebėti bundančią gamtą. Puikūs šeimininkės pusryčiai suteikia jėgų. Išsiruosiame pasivaikščiojimui po apylinkes. Prisijungia kaimynų šuo, kuris ištikimai visą pusdienį keliauja kartu bananų plantacijomis, atogrąžų miškais ir upių slėniais. Išsimaudžiusi upėje, Dalia išitaiso su žurnalu paupyje, o aš einu užsiimti *tubingu*. Lietuviškai tariant, plaukiojimu ant pripučiamo rato. Gal ir juokingai atrodo 200 lb vyras su skrybėle ir amerikietiškais marškinėliais, su cigaru rankoje, lėtai plaukiantis upe ant pripučiamo rato ir stebintis iguanas. Juodas, pilkas, žalias ir geltonas. Ryškiai šviečia tropikų saulė, lėtai teka upė atogrąžų mišku. Puikus pusdienis.

Vėl gražus ir ramus rytas. Šiandien aplankome šalimais esantį San Ignacio miestelį. Nieko ypatingo, bet dėl esančios majų šventyklos griuvėsių ant kalno vertėjo. Buvome dviese visoje teritorijoje. Tikras poilsis po sekinančio lipimo į kalną ir dienos karščio. Maloniai nustebino „Sri Lankos“ restoranas miesto centre. Gardus maistas, geras aptarnavimas. Po tokių dienos išpūdžių malonu ir vakarą praleisti su gera knyga gražioje gamtoje.

Ir vėl lagaminai. Vėl paliekamas eilinis prieglobstis. Mūsų laukia paskutinė atostogų vieta – Caye Caulker sala Karibų jūroje. Vienintelis visoje kelionėje iš anksto užsakytas viešbutis. Vis dėlto Kalėdų metas. Vietiniu autobusu pasiekiamė Belize City uostą. Valanda laukiant laivo prabėga užkandžiaujant. Išvykstame laiku. Belizui priklauso daugiau nei 400 salų, mūsų sala nutolusi nuo kranto 35 kilometrus. Viena iš sąlygų pasirenkant šį viešbutį, kur praleisti paskutines 5 atostogų dienas, buvo autentiškumas. Vieta be didelių viešbučių, „McDonalds“ ir pan. Šią salą pamėgė labiau savarankiškai mėgstantys keliauti žmonės.

Gerai pailsėję, pasimaudę sūriuose ir šiltuose Karibų jūros vandenyse, Kūčių dieną išsinuomavome jūrų *kajaką*. Paplaukiuojome salos pakrantėmis, buvome išlipę nuošalesniuose salos kampeliuose. Saulė, vėjas, ošiantys medžiai, bangų sklaujami krantai. Ir jokios civilizacijos. Saulėlydį pasitikome atviroje jūroje.

Kalėdų dieną susiruošiau panardyti. Daliai ne prie širdies ši veikla, tuo labiau kad programoje buvo ryklių šėrimas ir nardymas tarp jų. Jie žmonėms nepavojingi, bet... Paprastas būdas prisišaukti didžiuosius

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

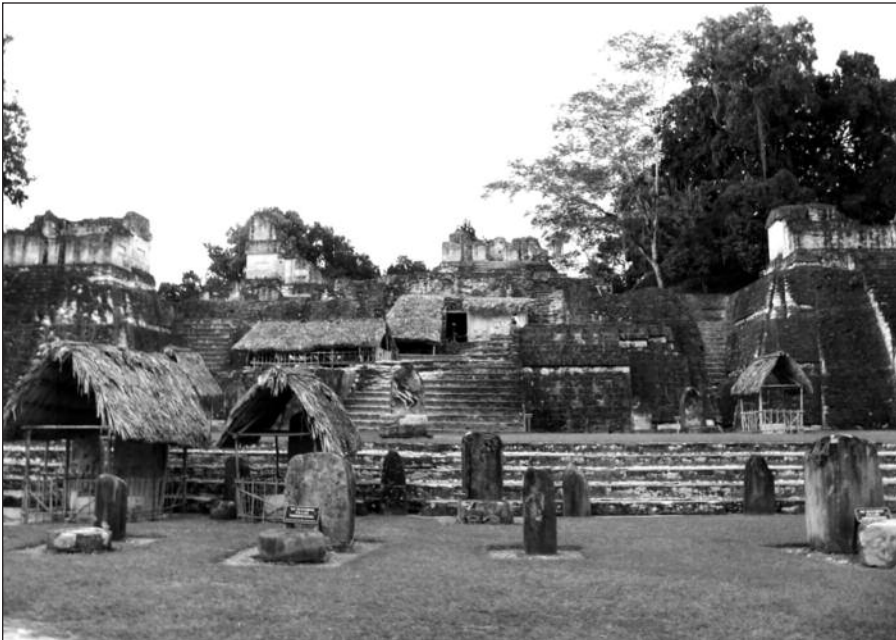
Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

jūrų gyventojus – porą kibirų žuvies. Ir kas tik neatplaukia į tokią nemo-kamą puotą. Ir dar Kalėdų dieną! Ir pats maloniausias dalykas tuo metu būti kartu su jūrų broliais vandenyje. Pusdienis praėjo nepastebimai.

Išaušta ta diena, kai tenka grįžti iš atostogų. Ankstus rytas, kyla saulė, sujuda paukščiai. Porą valandų pasivaikščiojame po salą, pavalgome,

susikrauname lagaminus ir jau matome tostančias palmių viršūnes. Oro uoste muitininkas dar paprašo išvykimo mokesčio (exit tax), bet pasakius, kad jis įtrauktas į bilieto kainą, ramiai išėdame į lėktuvą. Saulei leidžiantis, pakylame link Salvadoro, kurio tamsūs kalnai, susiliedami su paskutiniais dienos atšvaistais, nuteikia filosofikai.

Nors atkovota iš džunglių tik 20 proc. miesto, didybę buvusios sostinės gali pajusti. Didžiulės piramidės, šventyklos, statytos per 2000 metų.

Straipsnio autoriaus nuotraukos

„DRAUGO“ KNYGYNĖLIS

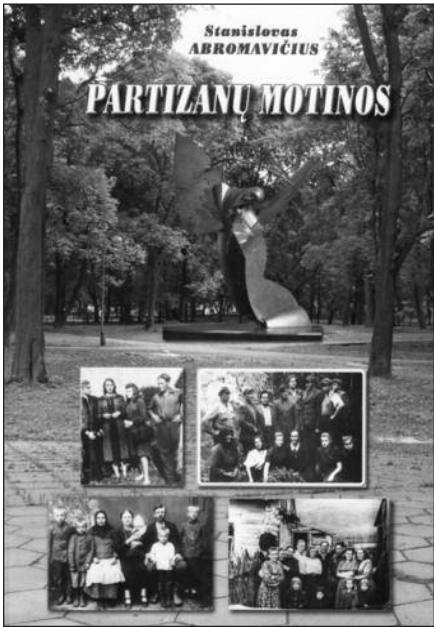
„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

„Partizanų Motinos“

2010 m. rudenį mus pasiekė įdomi knyga – Stanislovo Abromavičius „Partizanų Motinos“. Išleista 2,000 egz. tiražu. Knyga gausiai iliustruota, kietais viršeliais. Knyga išleista aukotojų lėšomis, taip pat jos leidimą rėmė LGGTC (aukų atminimo ir rėmimo fondas), kiti juridiniai asmenys.

Knygoje pasakojama apie 70 partizanų Motinų skaudžius likimus. Daugelis jų buvo ištremtos į Sibirą, nukankintos Lietuvoje, išprotėjusios ar niekinamos. Kai kurios iš jų neturi savo kapų, nes mirė prieglaudose, pas svetimus žmonės: okupantai ne tik nužudė jų vaikus, bet išniekino sodybas, išvarė iš namų, konfiskavo, kad ir menką, turtelį.

Autorius knygoje teigia, kad žuvusių partizanų Motinos dabar yra užmirštos. „Jau nuo 1988 metų renku duomenis apie partizanus, esu daug apėjęs ir užrašęs, tačiau tada nepagalvojau, kad Motinų likimai dažnai skaudesni nei jų žuvusių vaikų. Šiandien mes žinome partizanų žygdarbius, jų vardus ir likimus, tačiau kar-

tais net jų Motinų vardai užmiršti, – pokalbyje „Vorutos“ bendradarbei Mildai Motiejūnienei sakė S. Abromavičius. – Tūkstančiai Motinų primirštos, kai kurių jau net vardų nežinome.”

Knygos kaina – 26 dol.

„Pašnekesiai su kukabura“

„Draugo“ knygynėlio lentynoje dar dažais kvepianti išeivijos rašytojos, poetės, pedagogės Nijolės Jankutės-Užubalienės knyga „Pašnekesiai su kukabura“. No 2005 m. Australijoje gyvenanti autorė knygoje dalijasi savo prisiminimai ir kelionių išpučiais.

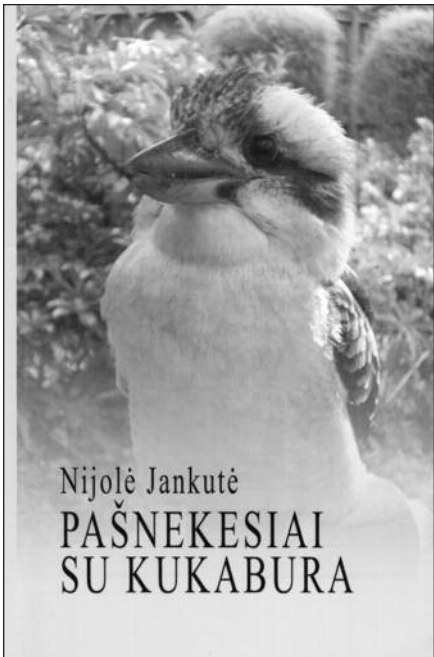
„Australija! Žemynas, kuriame lankytis, tuo labiau apsigyventi nė sapne nesapnavau. Bet... gyvenimo keliai vingiuoti: kartais atsirandi ant tokio posūkio, net kvapą užgniaužia“, – pradeda savo knygą N. Jankutė.

Kas ją sužavėjo tolimame žemyne? Kas vertė stebėtis? Kas kėlė smalsumą? Ir pagaliau, kas ta kukabura (kookaburra)? Pasirodo, kad tai besi-

Australietiškas paukštis kukabura (kookaburra).

lt.biologija.wikia.com nuotr.

juokiantis mėšėdis plėšrusis paukštis – nedidukas, pilkakaklis, juodasparnis, aštriasnapis, sukėlęs rašytojos simpatiją.

Dešrelės gabalėliu prisijaukusi sau draugę autorė „kalbasi“ su ja: „Tupėk ramiai, draugužė! Pasišnekėkim apie tavo gimtinę, kuri man vis dar keista ir labai įdomi”.

Manau, kad ne vienam skaitytojui bus įdomu sužinoti, apie ką kalbasi rašytoja N. Jankutė su kukabura. Tad užsukite į „Draugo“ knygynėlį ir įsigykite šią 2011 m. Vilniuje „Baltijos kopijos“ išspausdintą 191 psl. knygą

Knygos kaina – 15 dol.

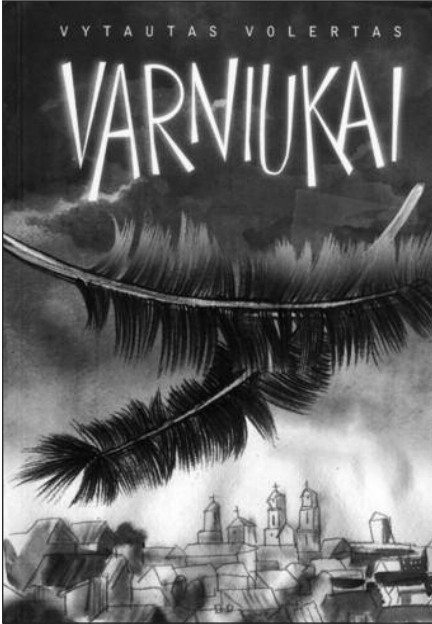
„Varniukai“

Su malonumu perskaičiau puikią, sklandžią kalbą parašytą naujausią išeivijos rašytojo Vytauto Volerto romaną „Varniukai“. Knygą 2010 metais išleido Į Laisvę fondo Lietuvos filialas, spaudė „Morkūnas ir Ko” spaustuvė Kaune. Dailininkas Marius Zavadskis.

Knygoje – dar gerai „neapsiplunksnavusių varniukų“ – dvidešimtmečių jaunuolių – studento, būsimo inžinieriaus Andriaus Žeko, skurdaus Dzūkijos kaimo vaiko Zigmo Valentos, ateitininko Tado Subačiaus, būsimo vargonininko Juozo Buklieriaus rūpesčiai dėl savęs ir dėl Lietuvos ateities. Veiksmas vyksta Antrojo pasaulinio karo metais, vokiečių (nacių) okupacijos apimtame Kaune.

Jaunus „varniukus” gyvenimas suvedė krūvon. Koks jaunuolių likimas? Kas bus, jei vokiečiai liks Lietuvoje? Kaip rasti teisingus atsakymus – „blogai buvo sovietai, bet ne geriau ir vokiečiai...” Kaip pasisuks asmeninis knygos veikėjų gyvenimas?

Kas be ko – romane rasite ir meilės (Andriaus ir Zinos) giją, ir lietuviškos gamtos vaizdus, ir, žinoma, be

veikėjų gyvenimo dramatinio narpiojimo? Andrius Žekas vos nežūva bolševikų susprogdintame traukinyje (jame žuvo jo mylimoji), Zigmas Valenta pabėga į Vokietiją, linksmuolis Juozas Buklierius išprotėja.

Knygą įdomu skaityti, sekti įvykių raidą. Keletą knygų rašytojas padovanojo „Draugo“ knygynėliui.

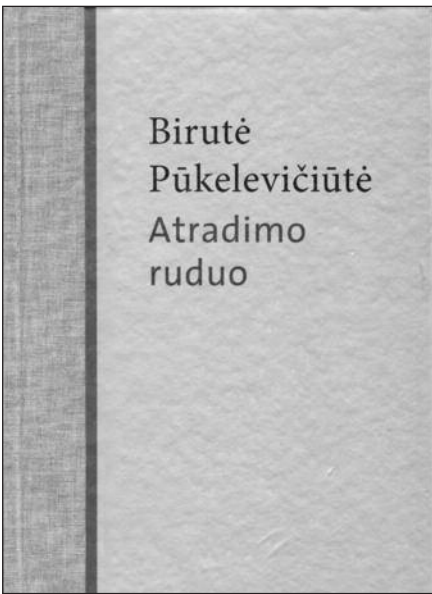
Knygos kaina – 15 dol.

„Atradimo ruduo“

Švelnaus rudeniško aukso spalvos nedidelė Birutės Pūkelevičiūtės knyga „Atradimo ruduo” jau senokai guli ant mano stalo. Tai antrasis šios knygos leidimas, kurį puikiai apipavidalino dailininkė Sigutė Chlebinskaitė. Sudarytojos – Aldonos Žemaitytės (parėmus, kaip aiškėja iš leidinio sudarytojos pabaigos žodžio, poetės krikštasūniui vyskupui Gintarui Grušui) parengta knyga 2010-aisiais 500 egz. išleista UAB „Balto-print/ Logotipas”.

Tiesa, čikagiečiai tikriausiai dar mena 1990 m. Čikagoje pasirodžiusį puošnų leidinį (deja, išleistą tik 300 egz. tiražu) su Kazio Veselkos akvarelėmis, autorės dedikuotą draugams ir bičiuliams. Tačiau šį leidinį jau seniai sunku rasti.

„Atradimo ruduo” – brandžiausias ir paskutinis B. Pūkelevičiūtės kūrinys. Tai neįprasto žanro knyga – Lietuvos partizanų apraudojimas, gyvenimo ir mirties apmąstymai, kur susipina giesmių, liturginių apeigų, mitologijos elementai. Knygą sudaro trys kūriniai – „Mišios už iš-

daviko žmoną”, „Rauda (Lietuvos partizano apgarbstymas)” ir „Du keleiviai”.

Knygos pabaigoje A. Žemaitytė trumpai rašo ir apie pačią knygos autorę Birutę Pūkelevičiūtę (1923–2007).

Knygos kaina – 20 dol.

Knygas galima įsigyti paštu, pridėdant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai ar gali išleisti atostogų. Tel. 773-808-0011.

* **Moteris**, arba vyras ir žmona ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių šeimoje. Turi dokumentus, automobilį, rekomendacijas. Buitinė anglų kalba. Gali būti bet kurioje valstijoje. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris** pirktų pagyvenusių žmonių priežiūros darbą su gyvenimu kartu bet kuriame Amerikos mieste. Tel. 708-244-5398.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių slaugos darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, legalūs dokumentai. Gali išleisti atostogų nuo balandžio mėnesio (bet kurioje valstijoje). Siūlyti įvairius variantus. Tel. Lietuvoje +370-647-65077 arba 630-730-2132.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

SIŪLO DARBĄ

High Quality Seamstress wanted. \$15/hour to Start.
Chicago residents only.
Please call **847-924-8808**.

**Skelbimų skyriaus
tel.: 773-585-9500**

Palydint a. a. E. G. Iškauską

Edvardą Gediminą Iškauską pažinusiems jo mirtis buvo staigi ir nelaukta. Atrodė, kad dar taip neseniai jis rūpinosi Lietuvos reikalais, jos pristatymu ne tik Kanadoje, bet ir visame pasaulyje. Ypač Kanadoje per jam lengvai prieinamą dabartinę konservatorių vyriausybę ir premjerą S. Harper, mat jo žentas, dukros Vidos vyras Ian Brodie, yra buvęs premjero patarėjas. Per Edvardą, tiesiakalbį, jo žentas labai gerai pažino Lietuvos ir išeivių lietuvių reikalus Kanadoje. Dažnai rūpimu klausimu jis kreipėsi į Kanados Lietuvių Bendruomenės (KLB) valdybą, bandė tarpininkauti svarbiais atvejais.

Edvardas G. Iškauskas gimė 1928 m. liepos 11 d. Zarasuose. Mirė staiga, ištiktas širdies smūgio savo namuose 2011 m. vasario 1 d. Pranešimas vietiniame vasario 3 d. „The London Free Press“ netikėtas jį pažinusiems. O nepažinusiems – jis buvo „jau seniai atitrūkęs nuo lietuvių ir ryšių nepalaikęs su lietuviškąja bendruomene“ (Šiluvos M. M. šventovės žiniaraštis, 2011 m. vasario 6 d.).

Po Antrojo pasaulinio karo Edvardas dirbo su UNRRA ir IRO dykų paramos reikalais. Pats po keleto praleistų metų Australijoje 1954 m. naują tėvynę rado Kanadoje, kai tikroji gimtinė buvo teriojama sovietų komunistų. Įsidarbino aukštu pareigūnu 3M įmonėje, niekad nepamiršdamas lietuviškų reikalų. Artimesni draugai tai gerai žinojo, tiesa, paskutiniu metu rečiau vietinių lietuvių susibūrimuose buvo matomas. Bet visada šventinėmis pro-

gomis.

Edvardas dalyvavo KLB Londono apylinkių valdybose. Rengiant pirmąją didingą Kanados Lietuvių dieną lietuvių negausiame, bet veikliame Londone atliko itin svarbų vaidmenį. Pasinaudojęs Trudeau liberalų kanadietiško daugiakultūriškumo skleidimu, jam pavyko gauti žymią paramą mūsų renginiui. Gal tai net turėjo įtakos kiek vėliau negausiam Londonui ir vėl drįsti surengti antrąją Kanados Lietuvių dieną, tiesa, antrą kartą jau nuostolingai. Net dvi Kanados lietuvių dienos Londone – neįtikėtina!

Buvo itin veiklus Kanados konservatorių partijos narys. Didžiulė gėlių puokštė nuo partijos puošė stalą su nuotraukomis prie kuklios medinės urnos dėžutės.

Liūdesy liko sūnus Vern, dukra Vida, žmona Milvi, vaikaičiai Chloe ir Lachlan. Be puikių gėlių nuo Kanados premjero S. Harper šeimos, buvo perskaitytas laiškas nuo Edvardo šeimos. Oficialaus lietuvių pasisakymo atsisveikinant su velioniu nebuvo.

Atminimo kortelėje skaitėme: „When I come to the end of the road And the sun has set for me, I want no rites in a gloom filled room – Why cry for a soul set free? For this is a journey that we all must take And each must go alone. It’s all a part of the Master’s Plan, A step on the road to home.”

Šv. Kryžiaus ligoninei – nauja gyvybė

Atkelta iš 5 psl.

– Ar seselės kazimierietės nedirbo ir prie Cicero miestelio esančioje Loretto ligoninėje?

– Taip, daugelį metų mūsų seselės rėmė Loretto ligoninę.

– Ar kada nors Šv. Kryžiaus ligoninės pavadinime oficialiai figūravo žodis „lietuvių“ ar „lietuviška“?

– Jokiuose dokumentuose tai nėra oficialiai paminėta. Šv. Kryžiaus ligoninės misiją ir finansinę atsakomybę prisiėmė Šv. Kazimiero seselės. Nuo tos akimirkos, kai buvo pasirašytas teisės aktas, visi ligoninės rūpesčiai gulė ant jų pečių.

– Kada ir kodėl Šv. Kazimiero seselės nutarė perleisti Šv. Kryžiaus ligoninės vadovavimą pasauliečiams?

– Šv. Kazimiero seselės niekada neatsisakė ligoninės nuosavybės, taip pat neperdavė šios įstaigos vadovavimo išimtinai pasauliečiams. Ne vieną dešimtmetį Šv. Kryžiaus, kaip, beje, beveik kas antrai katalikiškai ligoninei Amerikoje, vadovauja dvasinė bendruomenė kartu su pasauliečiais atstovais.

– Ar Jūs asmeniškai manote, kad Šv. Kryžiaus ligoninės pardavimas „Vanguard“ buvo protiniausias žingsnis šiais sudėtingais ekonominiais laikais?

– Absoliučiai. Turint omenyje vis didesnius ir sudėtingesnius reikalavimus valdant ligoninę, ateities kapitalo kaupimą bei brandų seselių kazimieriečių amžiaus vidurkį, privalėjome atrasti partnerį, kuris pratęstų mūsų svarbią misiją. Seselės kazimierietės džiaugiasi, kad „Van-

guard“ toliau tęs Šv. Kryžiaus ligoninės katališkas tradicijas, tebetiks darbą mūsų pasišventusiems ligoninės darbuotojams, investuos į naują technologiją, o svarbiausia – toliau rūpinsis medicininėmis paslaugomis, taip reikalingomis mūsų bendruomenei.

– Kai kurie Marquette Park „aktyvistai patriotai“ yra tos nuomonės, kad kartu su Šv. Kryžiaus ligoninės pardavimu bendruomenė praranda ir vieną iš paskutinių šios apylinkės lietuviškų židinių?

– Per 80 metų Šv. Kryžiaus ligoninė turėjo platesnę misiją, nei vien išdidžiai aptarnauti lietuvių bendruomenę. Mūsų tikslas buvo visus gailestingai slaugyti, o šiais laikais „visi“ apima ne vieną etninę bendruomenę ar rasę. Šioje mozaikoje Šv. Kazimiero seselės bei Šv. Kryžiaus ligoninė džiaugėsi, galėdamos tarnauti Dievo akyse jo sukurtai Visatai. Mes tikimės, jog misija slaugyti ligonius tęsis ir toliau su nauju partneriu.

– Kaip įsivaizduojate Šv. Kryžiaus ligoninės ateitį?

– Seselės kazimierietės turės toliau tęsti svarbų misionierišką darbą. Reikės išsaugoti ir katalikišką dvasią, bendrą Šv. Kryžiaus ligoninės ir „Vanguard Health Systems“ veiklą plėtojant ant evangelijos pastatytų pamatų.

Raimundas M. Lapas – filologas, muziejininkas, dailėtyrininkas. 1979 m. įsteigė radijo laidą lietuvių kalba, išeivijoje gyvavusią 30 metų. Nuo 1975-tųjų aktyviai bendradarbiauja spaudoje. „Ten, ekrane sužibus“ autorius (1983).

A † A JONAS URBONAS Bičiulis-visuomenininkas 1925.02.10–2011.03.04

Mylimas vyras, tėvelis, senelis ir brolis, Aukščiausiojo pašauktas mirė W. Bloomfield Twp., Michigan.

Velionis priklausė Ateitininkams, Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Fronto Bičiuliams, Lietuvių žurnalistams ir Respublikonams. Buvo išrinktas į PLB ir LB JAV tarybas, LB Detroito apylinkės valdybas, Dievo Apvaizdos parapijos tarybas ir LFB valdybas. Už veiklą buvo Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus apdovanotas Komandoro Kryžiumi.

Giliam nuliūdime liko: dukra dr. Ramona Urbonaitė-Marsh ir žentas Peter, vaikaičiai Lilly ir Adam; sūnus Juozas Vaičiūnas su žmona Jane, vaikaičiai Justinas ir Matas; Lietuvoje sesuo Philomena Sučilienė su šeima.

Kovo 7 dieną, Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje įvyko gedulingos šv. Mišios, kurias atnašavo kleb. kun. Gintaras Jonikas. Organizacijų ir dalyvių vardu atsisveikino laidojimo namų direktorė Yolanda Zaparackienė ir LR Garbės konsulas Saulius Anužis.

Velionio palaikai bus palaidoti Lietuvoje, Pušaloto kapinėse šalia žmonos a. a. Gražinos Urbonienės.

Šeima dėkoja visiems už dalyvavimą laidojimo namuose, šv. Mišiose, už aukas, skirtas šv. Mišioms, labdaros organizacijoms, ypač Lietuvių Fondui ir Dainavos Jaunimo stovyklai. Padėka visiems išreiškusiems užuojautas spaudoje, radijo laidoose, internete ir asmeniškai.

Dėkingi: dr. Ramona Marsh ir Juozas Vaičiūnas su šeimomis

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackienė, tel. 313-554-1275

Buvusiai ilgametei LDD sesei

A † A MARIJAI NOREIKIENEI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jos dukroms DAI-VAI ir ASTAI su šeimomis bei artimiesiems.

Jungiamės su Jumis maldoje.

Lietuvos Dukterų draugija

Lietuvių Fondo narys ir daugelio metų nuoširdus talkininkas

A † A inž. EUGENIJUS ALGIMANTAS BARTKUS,

atstovavęs Lietuvių Fondui Lietuvoje, kada vyko Nacionalinės M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kaune rekonstrukcijos planavimas, statyba ir LF padovano-to trečdaliao milijono dolerių išmokėjimai muziejui, amžinai pasilieka mūsų visų atmintyse ir širdyse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną DANGUOLĘ, sūnų dr. DARIŲ su žmona DIANE, dukrą dr. VIVĄ, anūkus ARĄ, AVĄ ir ISABEL, gimines, artimuosius ir draugus.

Kartu liūdime.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atmintime savo testamentu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **A. a. Jurgis Lampsatis mirė kovo 18** d. Berlyne (Vokietija). Laidotuvių apeigos vyks evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje (5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL 60558). Budėtuvės – balandžio 1 d. nuo 4 val. p. p. iki 9 val. v. Pamaldos – 7 val. v. Laidotuvės – balandžio 2 d. Atsisveikinimas nuo 9 val. r., pamaldos 11 val. r. Po pamaldų velionis bus palydėtas į Lietuvos Tautinės kapines. Daugiau informacijos tinklalapyje www.teviske.org

■ **ALRK Moterų sąjungos 3-os kuopos** šių metų pirmas susirinkimas įvyks kovo 26 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame visas nares dalyvauti.

■ **JAV LB Lemont apylinkės valdyba** kviečia į metinį-ataskaitinį susirinkimą, š. m. kovo 27 d. 12:30 val. p. p., kuris vyks PLC didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Darbo tvarkėje: JAV LB Lemont apylinkės valdybos veiklos metinė ataskaita, finansinių rezultatų aptarimas, Revizijos komisijos ataskaita, naujų narių rinkimai į valdybą. Kviečiame tapti valdybos nariais.

■ **Trečiadienį, kovo 30 d. nuo 9 val. r.** iki 1 val. p. p. Holy Cross Hospital auditorijoje (2701 W. 68th Street, Chicago, IL) vyks Donoro diena. Donorus prašoma registruotis tel. 773-884-4621 (Nancy). Atvykstant su savimi turėti dokumentą su nuotrauka. Turint klausimų dėl kraujo davimo prašome skambinti Christy tel. 708-342-9747.

■ **Jaunimo centro tarybos pirmininkas**, remdamasis Jaunimo centro inkorporavimo reikalavimais – kartą metuose sukviešti šio Centro narių, rėmėjų ir aukotojų suvažiavimą – praneša, kad 2011 m. suvažiavimas vyks balandžio 10 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Kviečiame kuo gausiau dalyvauti ir pareikšti savo nuomonę apie šio liutuvybės centro išlaikymą. Jūsų talkos ir patarimų dėka galėsime daug nuveikti.

■ **Pavasarinė madų paroda „Paukščiams sugrįžtant“** vyks sekmadienį, balandžio 10 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio liutuvų centro didžiojoje salėje. Dalyvauja liutuvų dizainerės Renata Liutkienė ir Aušra Kasperiušenė, lininius rūbelius vaikams pristatys „Sraigė“, skraiščių kolekciją – „Art City 24“, švarkus ir paltus – salonas „Christos Fur“.

Bilieto kaina 35 dol. Vietas prašoma užsisakyti tel. 630-257-8787 (PLC administracija) arba tel. 708-485-0035 (Daiva Bičkus).

■ **Dailininkės Gemos Duobaitės Philips** retrospektyvinė darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) atidaroma balandžio 15 d. 7:30 val. v. Paroda veiks iki gegužės 15 d. Atidaryme dalyvaus darbų autorė G. Duobaitė Philips.

■ **Verbų sekmadienį, balandžio 17 d.,** Pasaulio liutuvų centro vakarinėje didžiosios salės dalyje (Lemont) Lietuvos Dukterų draugijos narės pardavinės pyragus ir kitokius gardumynus. Prekyba vyks nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. Kviečiame apsilankymu paremti Dukterų draugiją ir savo šventiniam Velykų stalui nusipirkti skanių tortų bei kitokių gardėsių.

■ **Gegužės 7 d., šeštadienį, Gedimino** lituanistinėje mokykloje (St. Andrews Lutheran Church, 10 S. Lake St., Mundelein, IL 60060) bus švenčiama Mamų ir Tėvų diena. Dalyvaus visa mokyklos vaikučių-tėvėlių-mokytojų šeima. Svečiuosis Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo signatarė, aktorė Nijolė Oželytė su savo dukrele. Bus surengtos varžytuvės GLM paremti, vyks mugė. Norintys prekiauti mugėje kviečiami užsisakyti stalus (kaina – 25 dol.) tel. 847-668-1731 (Beata Ivanauskienė).

ISŠ ARTI IR TOLI...

■ **Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys** (600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260) balandžio 8–10 dienomis kviečia dalyvauti rekolekcijose, kurias ves pranciškonas kun. Raimundas Bukauskas, OFM. Penktadienį, balandžio 8 d. – Palaiminimas 7:30 val. v., po jo – konferencija. Šeštadienį 8:30 val. r. – registracija, 9:30 val. r. – konferencija. Rekolekcijos baigsis sekmadienį, balandžio 10 d. Auka vienai dienai – 60 dol., savaitgaliui – 120 dol. Nakvynė – 40 dol. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iki balandžio 1 d. tel. 860-928-7955 arba el. paštu sesigne@gmail.com.

■ **Pianisto Rimanto Vingro koncertas** Abbott Recital Hall, Joslyn Art Museum (2200 Dodge St., Omaha, NE 68102) vyks balandžio 16 d. 2 val. p. p. Programoje skambės M. K. Čiurlionio, F. Schubert, A. Scriabin kūriniai. Koncertą organizuoja Omaha susigiminiavusių miestų komitetas.

Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje
(2745 W. 44th St., Chicago, IL)
penktadieniais
Gavėnios metu
5 val. p. p. vyks
Kristaus kančios vietų, arba
stočių (stacijų), apilankymo apeigos
(liutuvų kalba)

Primename, kad liutuviškos šv. Mišios Brighton Park bažnyčioje atnašaujamos ketvirtadieniais 8 val. r. ir sekmadieniais 10:30 val. r.

12-oji stotis. Jėzus miršta ant kryžiaus.

Gavėnios, šventos savaitės ir Velykų tridienio pamaldų tvarka

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Park)
6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL

Kiekvieną Gavėnios penktadienį

3 val. p. p. – Kryžiaus kelio apmąstymas (liutuvų k.)

Balandžio 9 d. (šeštadienis) – Gavėnios susitelkimas

2:30 val. p. p. – Atgailos ir sutaikinimo sakramentas (išpažintys)
4 val. p. p. – šv. Mišios, pamokslas (kun. Gintaras Jonikas)

Balandžio 17 d. – Palmių-Verbų sekmadienis

9 val. r. – šv. Mišios
10:30 val. r. – Įžengimas į Jeruzalę, Kristaus kančios šv. Mišios
12:15 val. p. p. – šv. Mišios (anglų kalba)

Balandžio 21 d. – Didysis ketvirtadienis

7 val. v. – Paskutinė Vakarienė, Eucharistijos įsteigimo šv. Mišios (liutuvų ir anglų kalba)
Iki 10 val. v. – Švč. Eucharistijos garbinimas – Adoracija

Balandžio 22 d. – Didysis penktadienis

3 val. p. p. – šv. Mišios (anglų kalba)
7 val. v. – Kristaus kančia, šv. Kryžiaus pagerbimas ir šv. Komunija; rinkliava skiriama Šventosios Žemės šventovėms išlaikyti (liutuvų kalba)

Balandžio 23 d. – Didysis šeštadienis

1 val. p. p. – Velykinių valgių/krepšelių palaiminimas

Velyknaktis

7 val. v. – Velykų nakties budėjimas. Prisikėlimo Vigilijos šv. Mišios (liutuvų ir anglų kalba)

Balandžio 24 d. – Velykų sekmadienis

7 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos su procesija ir šv. Mišios
9 val. r. – šv. Mišios (anglų kalba)
10:30 val. r. – Kristaus Prisikėlimo dienos šv. Mišios
12:15 val. p. p. – šv. Mišios (anglų kalba)

Pavasarinė mugė Jaunimo centre

(5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636)

balandžio 2–3 dienomis nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p.

Visus, norinčius dalyvauti mugėje, kviečiame registruotis iš anksto tel. 773-778-7500 (Reda). Vieno stalo kaina vienai dienai – 25 dol., dviem dienoms – 40 dol. Norintiems užsisakyti 2 stalus taip pat siūloma nuolaida.

Jaunimo centre galėsite įsigyti meno dirbinių.

Laimos Apanavičienės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIUTUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747